

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (26.09.17 16:24:52)

Poštovane kolege, počinjemo sa radom.

Otvaram sjednicu Trećeg vanrednog zasijedanja u 2017. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva.

Podsjećam da sam sazvao Skupštinu na sjednicu vanrednog zasijedanja saglasno Poslovniku Skupštine a na zahtjev Vlade Crne Gore.

Zahtjevom za sazivanje Skupštine za dnevni red sjednice određen je Predlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Prije prelaska na glasanje o dnevnom redu treba da usvojimo zapisnike sa 12. i 13. posebne sjednice prvog redovnog proljećnjeg zasijedanja u 2017. godini.

Da li neko od poslanika ima primjedbe na neke od ovih zapisnika?

Izvolite, kolege. Konstatujem da nema.

Saglasno Poslovniku Skupštine, konstatujem da su usvojeni zapisnici sa 12. i 13. posebne sjednice prvog redovnog proljećnjeg zasijedanja u 2017. godini.

Prelazimo na izjašnjavanje o dnevnom redu.

Podsjećam da je Poslovnikom Skupštine predviđeno da se dnevni red vanredne sjednice ne može mijenjati, pa ćemo se izjasniti o dnevnom redu u cjelini.

Otvaram glasanje. Izvolite.

Hvala. Glasao je 41 poslanik - 38 za, tri uzdržana, nije bilo glasova protiv. Konstatujem da je usvojen predloženi dnevni red Predlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Prije početka rasprave, zbog naše javnosti i radi svih vas, kolege poslanici, moram da kažem da smo, imajući u vidu značaj ovog zakona i želju da sva pozitivna rješenja njegova budu još preciznije definisana, tražili od Ministarstva mnoga pojašnjenja.

U tom smislu vođene su diskusije na sjednicama Kolegijuma, kao i u okviru nadležnih odbora. Dogovoreno je da se ulože dodatni naponi da se predloženi tekst zakona unaprijedi u smislu preciziranja i poboljšanja odredbi koje se odnose na usklađenost sa najboljim savremenim praksama, ulogom lokalne samouprave, radom i nadležnostima Inžinjerske komore, određenim pitanjima koja se tiču postupka legalizacije bespravno podignutih objekata i drugo. Uz zahvalnost na pokazanoj otvorenosti i konstruktivnoj saradnji svih vas i predstavnika Vlade, a posebno ministra Radulovića očekujem da i dalje aktivnosti svih poslanika budu usmjerene u tom pravcu. Očekivali smo kao i što uvijek očekujemo predstavnike opozicije s obzirom na medijski angažman prethodnih dana, ali očekivano ili ne, njihovo odstupstvo daje odgovor na stvarnu i odgovornost i kompetentnost koju bi morali da pokažu.

Sad moram da vas upoznam sa dogovorom postignutim na Kolegijumu predsjednika Skupštine. Saslušaćemo uvodno obraćanje ministra Radulovića i onda prekinuti sa radom iz razloga što treba nastaviti, kao što sam rekao, sa konsultacijama i radom u radnim tijelima. O nastavku rada u plenumu bićete naknadno obaviješteni.

Kao što znate, prisutni su ovlašćeni predstavnici Vlade Pavle Radulović, ministar održivog razvoja i turizma i Zoran Tomić, sekretar Ministarstva. Takođe, sjednici prisustvuju Danilo Gvozdrenović, generalni direktor Direktorata za građevinarstvo, Dragana Čenić, generalna direktorica Direktorata za planiranje prostora i Marko Čanović, generalni direktor Direktorata za razvoj stanovanja.

Izvjestioci Odbora su dr Filip Vuković, Zakonodavnog odbora i dr Petar Ivanović, Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje.

Otvaram pretres i dajem riječ ministru Raduloviću.

Izvolite, ministre.

PAVLE RADULOVIĆ (26.09.17 16:29:16)

Hvala, predsjedniče.

Poštovani poslanici, prije svega bih zahvalio na zaista konstruktivnoj raspravi koju smo imali proteklih desetak dana na ovu temu. Došli smo do mnogih tehničkih rješenja, došli smo do mnogo razjašnjenja, a mislim da je bilo dosta nerazumijevama. Nadam se da ćemo u narednim

danima uspjeti da razjasnimo i ostatak eventualnih nesporazuma i da preciziramo rješenja na način na koji vjerujemo da će služiti u najbolju svrhu.

Dakle, reforme planiranja izgradnje koje su sprovedene u prethodnom periodu, polazeći od održivog razvoja kao koncepta, pokazale su pozitivne rezultate, ali i određene slabosti koje su zahtijevale kritičko sagledavanje efikasnosti postojećeg sistema uređenja prostora i izgradnje.

Na početku moram istaći da iako u nekim ključnim elementima različit od važećeg zakonskog rješenja, novi zakon ne predstavlja diskontinuitet u odnosu na dosadašnje zakone u oblasti planiranja prostora i izgradnji objekata. Čuli smo jako puno kvalifikacija o revoluciji, o zaokretu od 180 stepeni itd.

Ja bih ovaj zakon prije nazvao evolucijom, nego revolucijom. Mnogo je promijenjeno u propisima planiranja izgradnje u posljednjih 10 godina. Tome svjedoče i mnogi pozitivni rezultati koji su postignuti, prije svega, u izvještajima .... biznis riporta Svjetske banke u kojima smo defakto u jednoj iteraciji izmjene zakona poboljšali svoj rezultat za 100 mjesta.

Sve ono što je kvalitetno funkcionisalo, ili što se moglo dodatno unaprijediti zadržano je. Međutim, djelovi sistema planiranja i izgradnje koji su u prethodnom zakonu dosegli svoj limit efikasnosti i fleksibilnosti, kao i oni koji se nijesu pokazali adekvatnim, a ovdje u prvom redu mislim na pitanje načina izrade planske dokumentacije i pitanje administrativnih barijera, morali su biti korjenito preispitani. Korištene su uporedne prakse identifikovane kritične tačke sistema, objektivno sagledane mogućnosti i kapaciteti i predloženo je jedno rješenje za koje vjerujem da će obezbijediti četiri ključna elementa, a mi smo ih postavili kao osnovne ciljeve ovoga zakona. To su: bolji kvalitet planske dokumentacije, kvalitetnije izgrađeni prostor, efikasniji sistem nadzora i kontrole u oblasti građenja i, možda najbitnije, identifikovanje pojedinačne odgovornosti za sve što se u prostoru dešava. Sve navedeno treba da obezbijedi stabilnost i sigurnost sistema kao neophodne preuslove za adekvatnu zaštitu prostora, sa jedne strane, i privlačenje investicija, s druge strane. Ovi preuslovi omogućavaju zaštitu prostora, kao i konkurentnost Crne Gore na investicionom tržištu na jedan jedini mogući način - integralnim sagledavanjem.

Krenuću kroz poglavlja, kroz djelove zakona i trudiću se da budem kratak, ali da primaknem i vama i javnosti, mada smo mnogima od vas mnoge stvari razjasnili proteklih par dana, poentu ovoga zakona. Mnogo toga smo slušali, posebno čitali u medijima u zadnje vrijeme, a mi, nažalost, nijesmo imali priliku da prezentiramo svoje stavove, ili smo imali jako malo.

Što se tiče planiranja prostora, predložena rješenja kojima se uređuje izrada i donošenje planskih dokumenata u korelaciji su sa opredjeljenjem i odgovornosti države za stanje u oblasti planiranja prostora. Izrada i donošenje planskih dokumenata, odnosno vrste i sadržaj planskih dokumenata definisani su na način kojim se opredjeljuje isključiva nadležnost države u izradi i donošenju planskih dokumenata, a što je podjela i hijerarhija proistekla iz standarda koji na efikasan način mogu obezbijediti sprovođenje politike prostornog razvoja u državi, koja je veličine broja stanovnika raspoloživih stručnih kapaciteta kakva je Crna Gora.

Predviđene su dvije vrste planskih dokumenata - prostorni plan Crne Gore i plan generalne regulacije Crne Gore koje donosi Skupština Crne Gore na 20 odnosno 10 godina. Finansijska sredstva za izradu planskih dokumenata obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore.

Akcentujem posebno rješenja koja se odnose na prethodno učešće javnosti, pošto smo imali jako puno komentara u posljednje vrijeme, tj. upoznavanje zainteresovane javnosti i organa za tehničke uslove sa ciljevima, svrhom izrade planskog dokumenta prije samog započinjanja rada izrade na nacrtu plana, odnosno već u fazi koncepta planskog dokumenta.

Predviđeno je upoznavanje zainteresovane javnosti i organa za tehničke uslove sa ciljevima, svhom izrade planskog dokumenta prije izrade nacrtu - dakle, u fazi koncepta. Značajno je istaći da se ovim zakonskim rješenjem ponovo uvodi obavezna revizija planskih dokumenata i to formiranjem savjeta za reviziju, čije članove imanuje Vlada Crne Gore i u čiji sastav se imenuju i predstavnici lokalnih samouprava. Ovo je jako važno zato što ste svjedoci da smo imali ogromne pritiske, da smo imali ozbiljne optužbe da smo oduzeli ingerencije lokalnim upravama. Ponoviću, mislim da je to već u nekoliko iteracija preneseno, lokalne uprave ovim zakonom imaju obezbijeđeno ozbiljno učešće u sadržaju planske dokumentacije za sve ovo.

Dakle, ovim zakonom je omogućeno da aktivno učestvuju u izradi plana i da definišu šta je to što će se u tome planu naći. Ono što im je, kako se navodi, oduzeto ovim zakonom je sistem donošenja u lokalnoj skupštini.

Napomenuću da u ovom trenutku po ovom zakonu lokalne uprave raspisuju javni tender za izradu planske dokumentacije, shodno projektnom zadatku koji napišu. Svi znate kako funkcionišu projektni zadaci i koliko se njima precizno može definisati posebno jedna materija kakva je prostorno planiranje. Zatim planeri izrađuju planska dokumenta bez mogućnosti lokalne uprave da na formalan način, zakonom uređen, utiču na to šta se u tim planovima nalazi. Ja mislim da smo napravili jedan vrlo ozbiljan iskorak što se tiče kvaliteta planske dokumentacije i načina učešća lokalne uprave i javnosti u sadržaju same planske dokumentacije. Svakako, spremni smo da i dalje o tome razgovaramo, ali ne na uštrb funkcionisanja sistema.

Što se tiče planskih dokumenata, njih izrađuje Ministarstvo, odnosno stručni tim koji imenuje Ministarstvo. O tome je bilo priče kad smo kazali da Ministarstvo izrađuje, svi su odmah pitali da li mi izrađujemo planove. Ne, nećemo mi da radimo planove, nego ćemo pozvati najbolje na svijetu. Tu je bilo priče ko su najbolji na svijetu, a njih nije teško locirati. Oni jesu skupi, ali su najbolji na svijetu i vjerujemo da Crnoj Gori trebaju najbolji na svijetu da isplaniraju njen prostor. Dakle, tim stručnjaka koje imenuje Ministarstvo u saradnji s predstavnicima lokalnih samouprava koji na različite načine budu uključeni u sve faze planskog dokumenta. Dozvolite mi vrlo kratko, osim kroz prethodno učešće javnosti daju mišljenje na Nacrt plana. Dakle, lokalna uprava u ovom trenutku daje mišljenje na Nacrt plana po novom zakonu, a prije javne rasprave. Obavezno učestvuju u Savjetu za reviziju plana koji smo naveli maloprije. Ovo nije komisija za reviziju plana već Savjet koji radi paralelno s obrađivačima plana od početka izrade planskog dokumenta. Uključeni su tokom dostavljanja primjedbi u sklopu javne rasprave, mogu da iniciraju izmjene i dopune plana. Projektni zadatak za urbanistički projekat radi se po pribavljenom mišljenju od glavnog gradskog arhitekta i u Komisiju za reviziju urbanističkog projekta obavezno se imenuje predstavnik opštine.

Iz navedenog je jasno da priča o smanjenju ingerencija, o kojima smo imali prilike da slušamo posljednjih dana, definitivno nema smisla, da ne upotrijebim grublju riječ. Naprotiv, lokalne uprave tek ovim propisom dobijaju mogućnost da aktivno učestvuju u planiranju svog prostora. Kao instrument sprovođenja planskih dokumenata definisani su urbanistički projekat i elaborat parcelacije. O ovome je bilo jako puno priče. Dakle, urbanistički projekat izrađuje se za područja koja su definisana planom generalne regulacije na kojima predstoji značajna i složenija izgradnja, odnosno koja predstavljaju posebno karakteristične cjeline, kao i za slučajeve gdje je prostor devastiran bespravnom gradnjom. Radi usklađivanja katastarskih parcela sa pravilima parcelacije i definisanim planom regulacije Crne Gore izrađuje se elaborat parcelacije. Tamo je predviđeno da vlasnik katastarske parcele može u roku od šest mjeseci od dana donošenja plana generalne regulacije da obezbijedi izradu elaborata parcelacije i dostavi ga katastru. U suprotnom, izradu elaborata parcelacije po službenoj dužnosti obezbjeđuje katastar koji i sprovodi parcelaciju. Ovdje smo imali ozbiljne optužbe da zakonopisac pokušava da instrumentom Zakona o eksproprijaciji otme privatnu imovinu od privatnih vlasnika i daje nekim drugim privatnim vlasnicima. Još jednom - ovaj zakon se ne bavi imovinom. Poziva se na Zakon o eksproprijaciji, ali kaže da ukoliko neko nije korisnik eksproprijacije, a Zakonom o eksproprijaciji, mislim da se radi o članu 7 stav 1, se jasno definiše ko može biti korisnik eksproprijacije, odnosno kaže se da može biti država, može biti lokalna uprava, mogu biti preduzeća koja su u većinskom vlasništvu države i koja se bave aktivnošću koja je od javnog interesa. U korist privatnog lica se ne može vršiti eksproprijacija. Još jednom da razriješimo tu dilemu.

U slučaju da se vlasnici zemljišta ne sporazumiju o načinu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, primjenjivaće se zakon kojim se uređuje eksproprijacija, ali za vlasnike na koje se ovaj zakon primjenjuje. Još jednom, za državu, lokalnu upravu i za projekte od opšteg značaja. Da napomenem - turizam nije projekat od opšteg značaja. Jer, bilo je insinucija da će da se otmu Buljarica, Jaz, manje-više cijela Crna Gora.

U svim ostalim slučajevima biće moguće graditi na vlasničkom zemljištu koristeći instrument lokacije za građenje pod uslovom da vlasnička parcela zadovoljava pravila parcelacije iz planskog dokumenta. Dakle, jedno kratko pojašnjenje - u postojećem zakonu 95% nesprovodivosti planova je upravo spriječeno nemogućnošću parcelacije, odnosno dokompletiranja urbanističke parcele. Da objasnim zbog javnosti - ako ste vlasnik dijela urbanističke parcele od 900 kvadrata, a ona ima 904 kvadrata, a tih četiri kvadrata su vlasništvo vašeg komšije, bez njegove saglasnosti vi na tom zemljištu ne možete raditi. Mi smo ovim

zakonom uveli mogućnost da možete raditi vi na svom dijelu, a on na svom ukoliko zadovoljavate minimalne urbanističke kriterijume. Ako ima četiri kvadrata, onda ne može graditi, ali ako ima 40 ili 400, može. Tako da smo definitivno napravili jedno veliko olakšanje za sistem gradnje posebno u Crnoj Gori gdje su parcele ionako usitnjene. Dakle, nije istinita priča da smo probali da otmemo zemlju. Istinita je priča da smo načinom parcelacije omogućili svima da na svome grade u skladu sa zakonom.

Što se tiče kvaliteta prostora, tu su konkursi i nacionalne smjernice razvoja arhitekture. U sklopu opredjeljenja da se dođe do najboljih idejnih arhitektonskih rješenja a imajući u vidu ciljeve zakona, predviđen je institut javnog konkursa za objekte čiji je investitor država i objekte u opštoj upotrebi. U cilju unapređenja kvaliteta i kulture prostornog i arhitektonskog oblikovanja i stvaranja visoko vrijednog izgrađenog prostora, kao i stvaranja uslova za unapređenje kvaliteta izgrađene sredine, očuvanja i zaštite prirodnog i urbanog pejzaža, podsticanje održivog razvoja Vlada donosi državne smjernice za razvoj arhitekture za period od deset godina koliko važi i plan generalne regulacije.

Državne smjernice razvoja arhitekture izrađuje Ministarstvo u saradnji sa strukovnim udruženjima, akademskim institucijama, nevladinim organizacijama i organom uprave nadležnim za zaštitu kulturnih dobara. Propisano je da u cilju sprovođenja državnih smjernica razvoja arhitekture Vlade Crne Gore Vlada imenuje glavnog državnog arhitektu, dok izvršni organi lokalne samouprave imenuju glavne gradske arhitekta. Njihovi poslovi su sljedeći: daju saglasnost na idejno rješenje zgrada, trgova i ostalih javnih prostora u naseljima. Dakle, toliko o oduzimanju ingerencije lokalnim upravama. Do danas po postojećem zakonu, gradska administracija kao ni državna administracija ničim ne može da utiče na pozitivno izjašnjenje revidenta projekta. Reviziju projekta rade privredna društva. Ona daju saglasnost na usaglašenost projekta sa urbanističko-tehničkim uslovima, odnosno sa zakonom, tako da kada jedno takvo pozitivno izvještenje dođe kod kolege Gvozdrenovića ili bilo kog kolege u lokalnoj upravi, on ne može ništa drugo osim da izda dozvolu bez obzira na to kako taj objekat izgledao. U ovom slučaju, glavni gradski arhitekta daje saglasnost na sve zgrade, na trgove, na javne površine. Dakle, nijedan objekat se ne može izgraditi u gradu bez saglasnosti glavnog gradskog arhitekta. Provjeru usaglašenosti idejnog rješenja s urbanističkim projektom propisuje smjernice za usklađenost spoljašnjeg izgleda nelegalnih objekata. Dakle, ima pravo i obavezu da spoljni izgled nelegalnih objekata, naravno u procesu legalizacije, uskladi i daje saglasnost u pogledu spoljnog izgleda privremenih objekata.

Što se tiče uređenja građevinskog zemljišta, uređenje građevinskog zemljišta sadrži rješenja koja se bitno razlikuju u odnosu na važeći zakon. Polazno opredjeljenje je bilo da se zemljište uredi na način koji će u cjelosti omogućiti da se implementiraju rješenja iz planskog dokumenta, a ne da se to čini na parcijalan način koji je dovodio u pitanje funkcionisanje samog sistema. S druge strane, predložena rješenja u pogledu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta predstavljaju način da se poveća vrijednost zemljišta svih njegovih vlasnika koje je planskim dokumentom dobilo status građevinsko. Tako je predviđeno da se za novouređeno građevinsko zemljište plaća naknada za uređenje. Obveznik naknade za uređenje je vlasnik neuređenog građevinskog zemljišta koje je planskim dokumentom predviđeno za građenje. Uređenje građevinskog zemljišta obezbjeđuje jedinica lokalne uprave i ono obuhvata pripremu građanskog zemljišta za komunalno opremanje i komunalno opremanje. Uvodi se i obaveza plaćanja gradske rente, čija je namjena finansiranje zajedničkog komunalnog opremanja uređenog građevinskog zemljišta i čiji su obveznici vlasnici svih objekata na uređenom građevinskom zemljištu. Šta je obezbijedeno sistemom ovakve naplate popularnih komunalija? Obezbiđeno je stabilno punjenje budžeta. Dakle, ne ad hok, odjednom i ne ono koje je nemoguće za planiranje, već stabilno punjenje budžeta.

Što se tiče izgradnje objekata, u dijelu izgradnje objekata značajna novina je ukidanje građevinske dozvole i upotrebne dozvole kao upravnih akata na osnovu kojih se vrši izgradnja, odnosno upotreba objekta. I ovo je podiglo veliku prašinu. Dakle, po Predlogu zakona, objekat se može graditi na osnovu prijave koja se sa propisanom dokumentacijom podnosi nadležnom inspeksijskom organu. Za korišćenje objekta investitor će morati katastru da podnese zahtjev sa propisanom dokumentacijom.

Inspeksijski nadzor smo objedinili u oblasti planiranja i građenja. Poslove dosadašnje tri inspekcije, dakle, Inspekcije zaštite prostora, Urbanističke i Građevinske inspekcije obavljaće

urbanističko-građevinski inspektor koji je pozicioniran ovim zakonom u Ministarstvu održivog razvoja i turizma. Sada su ove tri inspekcije u Upravi za inspekcijski nadzor. Prema ovom predlogu zakona urbanističko-građevinski inspektor po prijavi građenja u roku od 15 dana vrši kontrolu urbanističkih parametara. Ovo je jako važna stvar. Po prijavi građenja, rekli smo maloprije, građevinsku dozvolu kada god je revident revidovao pozitivno mora je izdati, ovdje inspektor kontroliše četiri, mi smo ih nazvali, osnovna urbanistička parametra. To su oni parametri koji državu suštinski zanimaju. To je: indeks izgrađenosti, indeks zauzetosti, spratnost, odnosno visina objekta i građevinska linija, dakle da li je neko povrijedio prostor na kojem mu je država zakonom omogućila da gradi. Pored kontrole nadzora nad građenjem objekata koji se grade po planskim dokumentima, ovoj inspekciji je data i kontrola nad građenjem privremenih, odnosno pomoćnih objekata, što je do sada bilo u nadležnosti Komunalne inspekcije. Zašto smo ovo uradili? Zbog toga što vjerujemo da se /Prekid/ treba kontrolisati sve što se dešava u prostoru da ne bismo imali odricanje odgovornosti, odnosno skidanja odgovornosti sa jedne na drugu inspekciju. Pored kontrole nadzora, smo .... da bila Komunalna inspekcija, izuzetak predstavljaju složeni inženjerski objekti. Za njih se i dalje izdaju građevinska i upotrebna dozvola i za njih važe drugačiji uslovi po pitanju vršenja stručnog nadzora.

Dakle, ovaj dio priče je čitavo poglavlje zakona koje je, rekao bih, na insistiranje ili na sugestiju kolega iz Inženjerske komore uvršteno. Dakle, to je bila jedna od najvećih intervencija u zakonu nakon nacрта. Čitavo poglavlje o inženjerskim objektima je napravljeno. Mi u prvom trenutku nismo mislili da je neophodno, ali smo ipak poslušali struku jer se ne radi o procentualno velikom broju objekata. Po trenutnom zbiranju građevinskih dozvola u proteklih tri ili četiri godine, mislim da je ispod 5% ovih objekata, participacija ovih objekata je ispod 5%. Identifikovali smo crnogorske inženjere po prvi put.

Dakle, za sve ostale objekte osim za objekte složene inženjerske, reviziju projektne dokumentacije mogu raditi samo crnogorski inženjeri. Time smo im obezbijedili ogroman rad, a koliko su ispoštovali sve što smo za njih uradili u zakonu imali ste priliku da vidite prije nekoliko večeri.

Predlogom zakona propisane su sljedeće vrste tehničke dokumentacije: idejno rješenje, idejni projekat, glavni projekat i projekat izvedenog stanja, pri čemu se idejni projekat radi za potrebe investitora u slučaju zgrada i za slučaj eventualno pojedinih salgasnosti u slučaju složenih inženjerskih objekata. Dakle, stručni nadzor prema zakonu sadrži nova rješenja kojima se objedinjavaju tehnički pregled i stručni nadzor. Do sada se tehnički pregled obavljao tako što stručni nadzor završi svoj posao u kontroli objekta a onda oni dođu na gotovo i konstatuje da su te stvari /Prekid/ iz izvještaja stručnog nadzora. Mi smo cijenili da se ovim sistemom oslobađamo duplih i neefikasnih kontrola u toku gradnje, a istovremeno podižemo kvalitet kontrole iste. U svim članovima, pošto je bilo puno priče da će morati svi da dolaze čak i za trafike u Podgoricu, koji definišu izdavanje urbanističko-tehničkih uslova stoji da je za iste propisana naknada što jasno govori da će ti poslovi biti povjereni ne samo lokalnim upravama koje pokazu interesovanje, već svim zainteresovanim privrednim društvima koja ispune uslove za obavljanje revizije i nadzora.

Što se tiče legalizacije bespravnih objekata, shodno rješenjima datim Predlogom zakona o planiranju izgradnje, tretirano je pitanje bespravne gradnje koje je predmet Zakona o regularizaciji neformalnih objekata. Budući da se ovim predlogom zakona upostavlja novi sistem planiranja prostora i izgradnje objekata, te da je predviđena izrada novog državnog planskog dokumenta za cijelu teritoriju Crne Gore, to je bilo nužno sa aspekta jedinstvenog postupanja uraditi pitanje legalizacije bespravnih objekata. Ključna izmjena, koja se odnosi na oblast bespravne gradnje, odnosi se na osnovnu .... legalizacije. Naime novo rješenje omogućava legalizaciju jedino i samo ako je bespravni objekat predviđen planskim dokumentom, važećim planom ili planom generalne regulacije koji će biti krovni državni planski dokument. Naknada za legalizaciju propisana je kao obaveza kroz uvećanje naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte koji ne spadaju u objekte osnovnog stanovanja, naknada u iznosu od 5% jednokratno, ili 20 % na rate i naknada za investicije u opštinama Crnogorskog primorja najviše 36 mjesečnih rata odnosno tri godine. Za objekte stanovanja neto površine do 200 m² dovoljna je izjava vlasnika da je odgovoran za štetu pričinjenu trećim licima ovjerena od strane ovlaštenog lica. Dakle, mi smo shvatili da moramo učiniti napor da što je maksimalno moguće pojeftinimo proceduru za objekte, kako smo ih nazvali, osnovnog stanovanja, te oni neće morati raditi elaborate o seizmici i statici,

već će to morati da urade na osnovu svojih izjava. Ali morali smo da zaštitimo i sutrašnje eventualne kupce ili nasljednike takvih objekata da će oni biti identifikovani u listu nepokretnosti sa teretom i ograničenjem da nije urađena elaboracija seizmike i statike. Omogućili smo, naravno u saradnji sa Građevinskim fakultetom, pojednostavljenu proceduru koja je jeftinija za objekte do 500 kvadrata, s tim da ih ovi do 200 ne moraju raditi ukoliko to neće. To neće biti uslov legalizacije. Za bespravne objekte, predviđeno je važećim planskim dokumentima, odmah nakon stupanja na snagu ovog zakona može se započeti postupak legalizacije. Vlasnici bespravnih objekata dužni su da podnesu zahtjev u predviđenom roku bez obzira na to da li su objekti predviđeni planskim dokumentom ili nijesu.

Što se tiče uslova za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije građenja, u odnosu na broj zaposlenih privredno društvo mora imati jednog zaposlenog ovlaštenog inženjera u vrsti projekta koji izrađuje. Privredno društvo koje obavlja reviziju tehničke dokumentacije i stručni nadzor mora imati najmanje četiri revizora, po jednog za svaki od projekata definisanih zakona. Ovo je bila prelomna tačka u našem neslaganju sa Inženjerskom komorom. Da smo pristali na ucjenu, vjerovatno bismo imali saglasnost na zakon. Pošto nijesmo, nijesmo je dobili. Možemo i tome da razgovaramo. Ni u kom slučaju se nećemo baviti revanšizmom i probaćemo da razgovaramo sa njima i dalje. Vidjećemo na što će to izaći.

Što se tiče revizora tehničke dokumentacije, odnosno revizora građenja, on mora biti crnogorski državljanin sa najmanje sedam godina radnog iskustva na poslovima izrade tehničke dokumentacije, odnosno građenja objekata u svojstvu ovlaštenog inženjera, što podrazumijeva najmanje deset godina radnog iskustva.

Što se tiče prelaznih i završnih odredbi, istakao bih da je u dijelu zakona posvećena posebna pažnja ovim odredbama budući da se njima mora obezbijediti nesmetano funkcionisanje sistema u prelaznom periodu, prvenstveno do izrade plana generalne regulacije za čiju izradu je potrebno 36 mjeseci, a koji je preduslov za potpunu primjenu predloženih zakonskih rješenja. Do dana donošenja plana generalne regulacije primjenjivaće se važeća planska dokumenta. Ovo je jako važno jer smo imali puno pitanja znači li ovo da od sutra kad se usvoji zakon, ako se usvoji ni jedan više plan lokalni neće važiti. Nije tako - sva važeća planska dokumenta važiće i dalje.

Predviđeno je čak i da se započeti planovi mogu završiti u roku od devet mjeseci od dana donošenja ovog zakona, nakon čega će njihova izrada ukoliko ih ne završe za devet mjeseci biti prekinuta. Izradu postojećih planova i donošenje novih za period do izrade plana generalne regulacije preuzeće država. Istakao bih jedan važan instrument u sklopu prelaznih odredbi kojim smo pokušali da utičemo na sprovodivost važeće planske dokumentacije, a tiče se mogućnosti izgradnje na dijelu urbanističke parcele.

Dakle, ne samo da smo u novom zakonu uveli mogućnost da svako radi na svome, morali smo da pronađemo način da za ove tri godine oslobodimo ljude od tog tereta i uveli smo uslov da se može graditi na dijelu urbanističke parcele i to bez saglasnosti vlasnika nedostajućeg dijela, kako sam maloprije naveo, pod uslovom da nedostajući dio ne utiče na funkcionalnost i pristup objekta kao i da se bruto površina objekta umanji u odnosu na nedostajući dio. Dakle, ako je na parceli od 1000 kvadrata predviđeno građenje 200 kvadrata, vi ste vlasnik 500 kvadrata, komšija 500 kvadrata i ne možete da se dogovorite - svako od vas možda gradi po 100 kvadrata i da zadovolji svoju potrebu.

U zaključku, ako želimo jasan, transparentan, efikasan sistem planiranja izgradnje, primjeren, sa jedne strane, težnji ka održivom razvoju i zaštiti onoga što nam je štititi, a, sa druge strane, tržišnom načinu privređivanja, fokus politike u ovoj oblasti mora biti usmjeren na jednovremeno obezbjeđivanje kvalitetne planske dokumentacije za teritoriju cijele države, propisivanje smjernica za unapređenje kvaliteta i izgrađenog prostora i jasnih pravila građenja, na afirmisanje prostornog identiteta države, na davanje adekvatnih i stručnih odgovora na prostorne izazove, kao i na eliminaciju bespotrebnih administrativnih procedura pri građenju objekata. Sve su to elementi za koje smo tražili adekvatna rješenja, a koja su protočena u norme ovog zakona, za koji vjerujem da će riješiti veliki broj problema u ovoj oblasti i koji će omogućiti ravnomjeren i regionalno uravnotežen prostorni razvoj, racionalno i efikasno korišćenje i očuvanje prostornih potencijala, zaštitu i unapređenje kulturnih, prirodnih i drugih dobara, njegovanje i razvijanje prostornih osobenosti i identiteta ambijentalnih svojstava područja, ali i podsticanje investicionog ambijenta. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (26.09.17 16:56:40)

Hvala Vama, ministre Raduloviću.

Kao što vidite, dozvolio sam Vam neuobičajeno dugo uvodno izlaganje zbog značaja i interesovanja koja je ovaj predlog zakona izazvao u javnosti, ali i među poslanicima. U uvodnom izlaganju ste dali /Prekid/ komentara u učešću u raspravi. Ali, kao što sam rekao, ovdje ćemo prekinuti današnji rad.

Prije nego što završimo ovaj rad, imamo samo još dvije proceduralne obaveze koje trebamo obaviti.

Poslanik Petar Porobić podnio je ostavku na funkciju poslanika, pa, saglasno Poslovniku Skupštine, objavljujem da Skupština konstatuje ostavku čime mu prestaje mandat poslanika, o čemu ćemo obavijestiti Državnu izbornu komisiju radi popune upražnjenog poslaničkog mjesta.

Radule Žurić podnio je ostavku na funkciju člana Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije, pa, saglasno Poslovniku Skupštine, objavljujem da Skupština konstatuje ostavku.

Uvaženim kolegama, a posebno našem kolegi Petru Porobiću želim uspješan dalji angažman.

Ovim današnji radni dan završavamo, a o nastavku sjednice bićete naknadno obaviješteni.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 12:30:38)

Poštovani poslanici, predstavnici Vlade, nastavljamo s radom.

Prije nego što pređemo na dnevni red sjednice, obavještavam vas da je Državna izborna komisija podnijela izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta s izborne liste "Sigurnim korakom DPS - Milo Đukanović". Saglasno Poslovniku Skupštine konstatujem da je podnošenjem izvještaja Državne izborne komisije započeo poslanički mandat Momčilu Martinoviću, čestitam mu i od njega očekujemo odgovoran i ozbiljan poslanički rad.

Kolege, prelazimo na dnevni red. Podsjećam da smo čuli dopunsko obrazloženje Predloga zakona od strane ministra Radulovića. Želim samo na početku da se s nekoliko rečenica obratim i vama i građanima Crne Gore.

Potpuno je prirodno da zakon koji je danas na dnevnom redu izazove pažnju, izazove veliko interesovanje jer jeste veoma važan zakon. Sa zadovoljstvom moram da kažem da smo tom zakonu u parlamentu poklonili veliku pažnju, da smo konsultacijama, razgovorima, pregovorima s ministrom Radulovićem na proširenom Kolegijumu predsjednika Skupštine, gdje su bili prisutni svi naši predstavnici, na odborima, nadležnom odboru i Zakonodavnom odboru čini mi se značajno unaprijedili ovaj zakon. Time sam veoma zadovoljan i na tome veoma zahvalan. To je apropro one priče kako prolaze neka zakonska rješenja u ovom parlamentu.

Naravno, ovaj zakon je takav, kao što sam rekao, da sasvim opravdano izaziva veliku pažnju. Imate nekoliko stvari na koje smo se mi posebno koncentrisali pokušavajući da popravimo zakon i da unaprijedimo njegova rješenja. Između ostalog smo postigli definitivan dogovor s ministrom da u zakonu budu, iako je to naše ustavno određenje da se međunarodne konvencije moraju poštovati, da još jednom potcrtamo to u zakonu da sve međunarodne konvencije moraju biti, jesu poštovane i ne smije zakon biti u koliziji s njima. Poseban odnos imali smo prema odredbama zakona koji su se ticali odnosa lokalne samouprave i države, jedinica lokalne samouprave i Vlada, Ministarstva i Vlade.

Moram da kažem da smo napravili značajne iskorake po ovom pitanju. Čuli ste mnogo kritika od raznih segmenata i opozicionih političkih partija. Čuli ste mnogo kritika u medijima saopštenih od nevladinog sektora, od pojedinih lokalnih samouprava. Mogao bih da kažem da je mnogo ozbiljnija rasprava vođena, na primjer, u razgovorima na kolegijumu po svim tim pitanjima.

Zašto smatram da smo napravili značajno unapređenje. Zato što smo svi mislili da zakon ne može oduzeti toliko rešenja i dovesti do centralizacije u odnosima s lokalnom samoupravom. Pri tome moram da kažem da smo, na primjer, privremene objekte potpuno, u ovim novim rešenjima, a o tome danas i formalno Odbor zauzima mišljenje, vratili jedinicama lokalne samouprave i kada je u pitanju propisivanje urbanističkih uslova i kada je u pitanju program

privremenih objekata. Naravno, treba se dobiti i saglasnost jer Ministarstvo treba da uklopi privremene objekte i s onim privremenim objektima za koje je nadležno Morsko dobro ili nadležnost Nacionalnih parkova.

Takođe, jedinice lokalne samouprave i izrađuju i donose urbanističke projekte. To je rješenje koje u onom zakonu koji smo dobili u parlamentu nije bilo sadržano. Mislim da je dobro što smo na taj način unaprijedili zakon, takođe. Postavili smo mogućnosti i dodatno definisali odnose da se u svim fazama donošenja plana generalne regulacije mora konsultovati opština i da u svim tim komisijama budu zastupljeni predstavnici svih opština.

Takođe, kada je u pitanju legalizacija objekta, lično sam smatrao da tim rješenjima i tom segmentu nije mjesto u ovom zakonu. Jer, da podsjetim, ovaj parlament je donio Zakon o regularizaciji objekata, pa smo produžavali stupanje na snagu tog zakona, a sada ovim zakonom praktično taj zakon stavljamo van snage. Ali, uradili smo jednu stvar. U dijelu koji se odnosi na legalizaciju bespravno podignutih objekata mi smo konstatovali da ne možemo bespravno izgrađene objekte, makar oni bili u funkciji osnovnog stanovanja, osloboditi bilo kakve kazne. Ova država mora da sankcioniše one koji nelegalno grade, jer zašto bi bilo ko legalno gradio ako oni nijesu sankcionisani. Tako smo donijeli rješenje da i kada su objekti osnovnog stanovanja u pitanju i oni moraju da imaju uvećanje naknade za komunalno opremanje. Sada je to 2,5% u odnosu na one koji nijesu za osnovno stanovanje, za njih je 5% ili i za jedne i druge 20% ako to plaćaju odloženo. Mislim da je to pošteno i da je to odgovoran pristup prema onima, a njih je mnogo više u Crnoj Gori, koji legalno grade i svoje stanove i grade objekte za svoj biznis.

Postigli smo mi mnoga druga konkretna rješenja o kojima se i amandmansi djelovali i na odborima poput, na primjer, rješenja koje nam se učinilo vrlo važnim, da važeća licenca koja, kada istekne, ima rok od šest mjeseci da se ponovo dobije licenca, ali ako je u toku projekat i za koji je potpisan ugovor onda ta licenca važi do kraja potpisanog ugovora. Mislim da je i to dobro rješenje.

Smatrao sam i vratio bih na mjestu predlagača značajnije ingerencije Inženjerskoj komori, ali je i do sada izdavanje licenci bio posao koji je Inženjerskoj komori povjeren podzakonskim aktom. I ovako postoji mogućnost da se u narednom periodu povjeri podzakonskim aktom. Tu nismo postigli dogovor. Ostalo je rješenje kako je predloženo u zakonu.

Zato, vrlo precizno da vam kažem sada kao i predsjednik socijaldemokrata i poslanik Socijaldemokrata, uz mog kolegu Mića Orlandića, da će socijaldemokrate koje bi mogle da imaju dosta primjedbi na ovaj zakon podržati svojim glasovima donošenje zakona u parlamentu, a ja ću da postavim pitanje svima čijoj kritici smo bili izloženi, pogotovo neki naši poslanici. Kritike su bile takve kao da mi donosimo zakon kojim uređujemo na drugačiji način nešto što je inače kod nas izvanredno uređeno.

Valjda smo svi svjedoci, i oni koji kritikuju i mi koji ćemo glasati za zakon, da je stanje u prostoru kada je u pitanju izgradnja, kada je u pitanju devastacija naših resursa loše, a loše je možda i blaga riječ. Zato treba da iskoristimo da donesemo zakon za koji garantuje resorni ministar i njegovo ministarstvo, iza kojeg stoji kompletna Vlada, da će se stanje popraviti. U to hoću da vjerujem. Na kraju, mi smo ovdje da, ako se ta obećanja ne ispune, preuzimamo odgovornosti, odnosno preuzimamo korake koji su u našoj nadležnosti, i promjenu zakona, i donošenje novog zakona, i sankcionisanje onih koji su obećavali da će na ovaj način sve biti riješeno. Značajnije ingerencije se dobijaju i kroz inspekcijski nadzor i onda su stvari mnogo spremnije na pozivanje na odgovornost.

Pri samom kraju želim da kažem sljedeću stvar. Opet pozivam naše opozicione kolege da nam se pridruže, ne zato da bi nas bilo više ovdje nego što je sasvim prirodno da će njihovim učešćem u raspravi rasprava biti kvalitetnija. Biće teže za vođenje sjednice, ali vjerujem da više ljudi više zna, da se bilo kakva diskusija, a računam da će svi ipak dominantno u svojim diskusijama željeti da poboljšaju određene predloge i da nam je svima u interesu da donosimo bolja zakonska akta, zato računam i pozivam ih da se vrate u parlament.

Želim da kažem još nešto. Mnogo je lakše između četiri zida s par svojih partijskih prijatelja napisati neko saopštenje, napasti nekoga, iskritikovati nekoga, nego se u parlamentu suočiti s onima koji drugačije misle. To mislim i za nas i za opozicione predstavnike. Zato sam siguran da je boravak u parlamentu i rad u parlamentu pokazatelj i veće odgovornosti i veće hrabrosti i većeg znanja. Ono što sam potpuno siguran, to je pokazatelj većeg poštovanja prema građanima koji su nas birali. To stalno ponavljam. Jedini sud je sud građana i jedina sankcija, kazna ili stimulacija je

njihov glas, a svi će oni procjenjivati kako se mi ponašamo u cilju opravdanja povjerenja koje su nam oni dali.

Sada nastavljamo sa sjednicom koja je počela 26.09. i ova će se svakako morati završiti do večeras u ponoć pošto tada prestaje mogućnost za vanredno zasjedanje. Vidjećemo, zavisno od glasanja, kako smo razgovarali, naporno radili svih ovih prethodnih dana i na kolegijumu i na odborima i u poslaničkim klubovima.

Sad pitam da li predstavnik predlagača želi dati neke napomene. Ne želi.

Izvolite, kolege poslanici, dajem vam riječ.

Prvo proceduralno, izvolite, poslaniče Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (30.09.17 12:42:07)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Kako nemam drugog načina da reagujem, a povodom i dijela vaše priče koju ste sada otvorili o napadu nekoga, uvredama i tome slično, mi smo evo već dvije godine upali u živo političko blato. Ovdje u ovoj skupštini, u najvišem crnogorskom domu, svašta se dešava, jedino što se do sad još nije desilo je ubistvo. Ako ovako nastavimo nijesam siguran da se neće i to desiti.

Javljam se povodom saopštenja takozvanih demokrata đe su oni na moj račun iznijeli ...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 12:43:03)

Samo malo, molim vas, vrlo kratko, proceduralno reagovanje ne bi bila polemika, vi možete to u diskusiji reći.

ANDRIJA POPOVIĆ (30.09.17 12:43:16)

Ali ja nemam načina zato što mediji ... na neke strane, oni su postali ispostave tih stranaka. Oni neće da objave ništa. Na koji način ja uopšte da reagujem na tako nešto. Dakle, to je toliki niz uvreda na moj račun. Moja sportska karijera je četiri petine života, a jedna petiina politička. Da li su mene napali kao olimpijskog, svjetskog, evropskog šampiona, da li su me napali zbog toga što sam u koaliciji sa DPS-om, SD-om, manjinskim strankama, da li zbog toga što ću podržati ili neću podržati neki zakon? Mislim da teško čovjek može izdržati toliki niz uvreda, povreda ljudskog dostojanstva.

Mi nemamo uopšte načina ovdje da se zaštitimo. Što će nama etički kodeks poslanika? Mi moramo napraviti etički kodeks partija političkih. Ne smijemo pristati na takvo ludilo, ne možemo prihvatiti taj stepen uvreda, vulgarizma, ostrašćenosti, mržnje zbog bilo kakvog svojstva, rasnog, nacionalnog, seksualnog, političkog.

Ja pozivam mladog kolegu Bečića kao predsjednika demokrata da ne širi taj duh. Što će nam takva Crna Gora ako ćemo živjeti u takvom ambijentu mržnje i ostrašćenosti? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 12:45:14)

Hvala.

Ja moram da konstatujem, ovo nije bila proceduralna upadica, ali razumijem vašu želju da reagujete. Ne volim da se pominju kolege, zato ih pozivam da što prije dođu ovdje pa u raspravi da se izdefinišu stavovi.

Za riječ se prvo javila Sanja Pavićević, poslanica. Izvolite.

SANJA PAVIĆEVIĆ (30.09.17 12:48:25)

Poštovani predsjedniče, potpredsjednici, poslanice i poslanici, predstavnici predlagača Predloga zakona, poštovani građani,

S obzirom na to da se posljednjih dana vodila velika polemika u javnosti o tome da su Predlogom zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata lokalnim samoupravama oduzeta prava, svojom diskusijom želim da ukažem da je upravo predloženim zakonskim odredbama lokalna samouprava uključena u sve procese odlučivanja.

U uvodu bih naglasila da je jedan od ciljeva Predloga zakona ravnomjieran i regionalno uravnotežen prostorni razvoj, zasnovan na integralnom pristupu u procesu planiranja, te usklađenosti planskih dokumenata sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, deklaracijama i konvencijama. Ovim se upravo ohrabruje tijesna i kontinuirana saradnja, timski rad i obaviještenost subjekata na državnom i lokalnom nivou, te praćenje stanja prostora u kontinuitetu.

Predviđena je elektronska komunikacija svih subjekata tokom čitavog procesa planiranja i izgradnje, ali je iz praktičnih razloga negdje ostavljena i analogna, odnosno pisana forma. Ministarstvo dobija brojne obaveze prema jedinici lokalne samouprave, a građanima garantuje transparentnost. Navešću ključne argumente koji ovo potvrđuju.

Prvo, obezbijeđeno je takozvano prethodno učešće javnosti. To podrazumijeva da Ministarstvo, nakon donošenja odluke o izradi i izrade koncepta planskog dokumenta, obavještava zainteresovanu javnost sa ciljevima i svrhom izrade planskog dokumenta, mogućim planskim rješenjima i efektima planiranja. Nakon toga, na internet stranici objavljuje izvještaje kako zainteresovane javnosti tako i jedinice lokalne samouprave i organa za tehničke uslove.

Drugo, za izradu planskog dokumenta formira stručni tim u kojem je obavezan najmanje jedan predstavnik jedinice lokalne samouprave za čiju se teritoriju izrađuje planski dokument. Nacrt odluke o izradi plana generalne regulacije Crne Gore Ministarstvo dostavlja jedinici lokalne samouprave radi davanja predloga smjernica za izradu programskog zadatka. Takođe, nacrt planskog dokumenta Ministarstvo prije revizije dostavlja na mišljenje jedinici lokalne samouprave i organu za tehničke uslove koji, ukoliko nijesu saglasni sa predloženim tehničkim uslovima, dostavljaju novi predlog.

Treće, predstavnik jedinice lokalne samouprave za čiju teritoriju se vrši revizija planskog dokumenta je obavezan član Savjeta za reviziju. Digresija u ovom trenutku, u Savjet se ne može imenovati lice zaposleno u Ministarstvu kao ni lice koje vrši inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona, čime se prevenira mogućnost sukoba interesa.

Dalje, mišljenje na izvještaj o javnoj raspravi daje Savjet za reviziju. Postupak izmjena i dopuna planskog dokumenta može da inicira izvršni organ jedinice lokalne samouprave. Ako se nakon sprovedene javne rasprave planski dokument bitno razlikuje od nacrta planskog dokumenta koji je razmatran na javnoj raspravi, sprovodi se ponovna javna rasprava.

Četvrto, projektni dokument za urbanistički projekat izrađuje glavni gradski arhitekta, to je novina, na osnovu uspješnog rada Odbora za turizam, poljoprivredu, prostorno planiranje i ekologiju i svih subjekata u procesu, na osnovu smjernica iz plana generalne regulacije po pribavljenom mišljenju glavnog državnog arhitekta i organa uprave nadležnog za zaštitu kulturnih dobara.

Radi sprovođenja plana generalne regulacije Crne Gore, skupština jedinice lokalne samouprave donosi urbanistički projekat na predlog izvršnog organa jedinice lokalne samouprave.

Peto, reviziju urbanističkog projekta vrši komisija koju imenuje izvršni organ jedinice lokalne samouprave koji prije revizije dostavlja urbanistički projekat na saglasnost glavnom državnom arhitekti i organu uprave nadležnom za zaštitu kulturnih dobara.

Šesto, jedinica lokalne samouprave obezbjeđuje uređivanje građevinskog zemljišta u skladu sa svojim planom komunalnog uređivanja. Naknadu za uređenje građevinskog zemljišta i gradsku rentu utvrđuje organ lokalne uprave rješenjem, a ova finansijska sredstva uplaćuju se na posebne račune budžeta jedinice lokalne samouprave.

Sedmo, glavnog gradskog arhitektu imenuje izvršni organ jedinice lokalne samouprave.

Osmo, privremeni objekti postavljaju se, odnosno grade u skladu sa programom za privremene objekte koji donosi jedinica lokalne samouprave. Izuzeće su samo područje morskog dobra, odnosno nacionalnog parka. Prilikom postavljanja, odnosno građenja privremenih objekata obavezan dio dokumentacije je i saglasnost glavnog gradskog arhitekta u pogledu spoljnog

izgleda.

Deveto, legalizaciju bespravnih objekata sprovodi nadležni organ lokalne uprave, a podršku mu pružaju Ministarstvo i Katastar. Ministarstvo da izradi ortofoto snimak, a Katastar da obrađene podatke učini dostupnim i jedinicama lokalne samouprave, odnosno nadležnim organima lokalne uprave i Ministarstvu.

Deseto, naknada za komunalno uređivanje građevinskog zemljišta plaća se za sve bespravne objekte, a za jedinice lokalne samouprave na crnogorskom primorju predviđena je posebna naknada u skladu sa zakonom koji uređuje regionalno vodosnabdijevanje crnogorskog primorja.

Godišnju naknadu za korišćenje prostora definisanu za zahtjeve koji nijesu blagovremeno započeti ili su odbijeni, vlasnici bespravnih objekata plaćaju jedinici lokalne samouprave, a ona sredstva po ovom osnovu koristi za komunalno uređivanje građevinskog zemljišta i za obezbjeđivanje alternativnog smještaja.

Do imenovanja glavnog državnog arhitekta poslove predviđene ovim zakonom obavljaće lice koje odredi Ministarstvo, a po istom obrascu do imenovanja glavnog gradskog arhitekta poslove predviđene ovim zakonom obavljaće lice koje odredi izvršni organ lokalne samouprave te se i ovim poštovala samostalnost lokalne samouprave u odlučivanju.

Cijenim da sve navedeno jasno argumentuje da lokalnim samoupravama nijesu oduzeta prava zagarantovana Ustavom, već im je korpus prava uvećan, odgovornost svih subjekata je veoma precizno locirana, procedure su pojednostavljene i ubrzane, transparentnost garantovana i smanjene administrativne barijere. Zato će Demokratska partija socijalista podržati Predlog zakona. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 12:53:24)

Hvala vama.

Za riječ se javio poslanik Predrag Sekulić. Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ (30.09.17 12:53:31)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Uvažene kolege, dozvolite da na samom početku kažem da cijenim da je u pitanju dobar, kvalitetan i u svim svojim segmentima inovativan zakon.

Zašto to mislim? Kada govorimo o planiranju, umjesto dosadašnjih, a govorimo o desetinama, stotinama urbanističkih planova, govorimo o generalnim planovima kojima je istekao rok važenja, govorimo o prostornim urbanističkim planovima za mnoge gradove koji još uvijek nijesu donešeni iako su ti zakonski rokovi probijani u nekoliko navrata, imaćemo dva plana, znači prostorni plan i plan generalne regulacije.

Prostorni plan se donosi na 20 godina, a plan generalne regulacije na 10 godina. Da ne bude nikakve dileme, s obzirom da je bilo drugačijih stavova u javnosti, i jedan i drugi plan se donose u Skupštini Crne Gore. Znači ništa mimo očiju javnosti, ništa mimo onoga što može da bude kritika struke i što ne može da istrpi probu vremena.

Takođe, dozvolite da kažem kratko, a o tome je i koleginica Pavićević više govorila, da smo smanjili administrativne procedure kada govorimo o urbanističko-tehničkim uslovima, kada govorimo o građevinskim dozvolama itd. Čini mi se da je to nešto, a stalno to zaboravljamo kada smo ovdje u Skupštini, opet pod pritiskom javnosti, dakle čini mi se da je to nešto što najviše treba građanima Crne Gore.

Administrativne procedure koliko god nama bile jednostavne kad ih postavimo na papir i koliko god bili rokovi skraćeni kada govorimo o tim rokovima, to smo radili u prethodnih nekoliko zakona koji govore o građevinarstvu i planiranju, znači koliko god da skratimo te rokove oni su ipak za običnog građanina bili preveliki. Takođe, koliko god da mi sklonimo iz zakona određene dozvole i procedure, uvijek je to bilo nešto više nego što je to možda bilo potrebno ili neophodno našim građanima.

S druge strane u prilici smo da često čujemo, zavisno od toga ko pravi određene liste i na koji način se rangiraju i po kojim kriterijumima određene zemlje, ali u prilici smo da čujemo da u tom ambijentu poslovanja Crna Gora se nalazi uvijek negdje po sredini liste, tu smo negdje zajedno sa svim zemljama regiona, znači da li smo par mjesta ispod ili par mjesta ispred, čini mi se da to ne treba nikome od nas da predstavlja zadovoljstvo ako već se nalazimo u onom prvom dijelu te liste. Na ovaj način vjerujem da ćemo zaista, makar kad je ova oblast u pitanju, da ćemo taj problem riješiti, odnosno da ćemo smanjivanjem administrativnih procedura napredovati na tim listama.

Ostaje pitanje zašto su nam te liste uopšte važne. Pa zato što ako neko hoće da ulaže svoj novac, govorim o većim količinama novca, investicijama, onda će prvo da gleda političku stabilnost, sigurnost te zemlje, destinacije gdje ulaže sa jedne strane, a sa druge strane gledaće i ono što je pitanje procedura.

Znači, moramo da budemo svjesni da bez otklanjanja tih administrativnih procedura nemamo šta da tražimo kada su u pitanju velike investicije.

Podsjetiću građane Crne Gore da smo i u regionu i šire, rekao bih u proteklih 10-11 godina, od sticanja nezavisnosti, zaista bili lideri sa tim, to smo ponosno iskazivali, kad su u pitanju strane i direktne investicije. To je pomoglo, kada govorimo o rastu bruto društvenog proizvoda, to je pomoglo kada govorimo o zapošljavanju, to je u konačnom pomoglo kada govorimo o standardu građana Crne Gore. Naravno, svjestan sam činjenice da sa druge strane, preko puta sebe, u opoziciji smo imali veliki broj političkih lidera ili partija koji su razmišljali na drugačiji način. Sjetimo se, nije to tako davno bilo, kada smo imali pokliče sa podgoričkih trgova da u Crnu Goru ne treba ulagati, da investitor ne treba dolaziti. Na sreću, investitori su prepoznali ono što su vrijednosti Crne Gore bolje od njih. Ali, u svakom slučaju, kažem još jedanput, ovaj zakon nudi brojne povoljnosti i nudi mogućnost da otklonimo te administrativne procedure i barijere.

Kada govorimo o planiranju ne treba zaboraviti da prostor Crne Gore ipak treba generalno gledati u jednom čitavom dijelu. Znači ne možemo gledati segment, bez obzira koliko nama to sad djelovalo, svaka podjela bila bi vještačka, ne znamo gdje prestaje morska obala a gdje počinju planine, ne znamo gdje prestaju planine a gdje počinju nacionalni parkovi, ne znamo. Znači ne možemo napraviti tu administrativnu podjelu kao što je do sada bila ta administrativna podjela tamo gdje se završava granica, tu prestaje planiranje. Imali smo situaciju na primjer da jedna opština primorska ima prostorni urbanistički plan a druga da nema iako se graniči. Znači, sa ovim planskim rješenjima koja su, kažem još jedanput, inovativna u svom pristupu imaćemo planiranje Crne Gore kao jedinstvene i cjelovite teritorije. Čini mi se da će nam to svima zajedno pomoći da sagledamo sve ono što su ne samo prirodne ljepote nego i potencijali kada govorimo o razvoju turizma, kada govorimo o razvoju čak i onoga što je negdje, kada govorimo o ukupnom ekonomskom razvoju. Ne treba zaboraviti da smo mi deceniju izgubili u dogovaranju da li možemo ili ne možemo na nekoj rijeci da stavimo hidrocentralu. Ne treba da govorimo o tome da nam je prostorni plan ponudio moguća rješenja, ali nije nam dao odgovore na sva pitanja koja se tiču razvoja Crne Gore. Kažem još jedanput, kada posmatramo to kao jedinstveni, cjeloviti prostor i kada budemo imali plan generalne regulacije, a dozvoličete da se i plan generalne regularizacije i prostorni plan donose i u razmjeri koja je 1:5000, inženjeri veoma dobro znaju i planeri da je to dosta detaljna razrada, čini mi se da ćemo na pravi način moći da odgovorimo ne samo na ono što su zahtjevi građana, zahtjevi investitora, nego na ono što je generalno, ukupno zahtjev i osnovno pitanje razvoja Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 12:59:30)

Hvala vama, poslaniče Sekuliću.

Za riječ se javio poslanik Ervin Ibrahimović. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (30.09.17 12:59:40)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovnai predsjedniče sa saradnicima, poštovani predstavnici Vlade, uvažene kolegice i kolege, poštovani građani, draga dijasporo,

Na početku želim novom poslaniku da poželim dobro zdravlje, gospodinu Martinoviću, i puno uspjeha u radu.

Dozvolite mi da izrazim zadovoljstvo ili da čestitam predlagaču zakona na izuzetnom naporu da se ovaj prijedlog zakona dostavi javnosti. Ja nemam dilemu da je jedina vodilja predlagača bila da se stvori što kvalitetniji zakonski okvir, a samim tim i unaprijedi stanje u prostornom planiranju, time bi se zaštitili i društveni interesi. Vjerujem da je zaštita društvenih interesa vodilja svih nas poslanika kako bi što bolje unaprijedili život naših građana. Glas poslanika Bošnjačke stranke u Skupštini je uvijek bio glas istine i pravde i biće jedini instrument i u budućnosti.

Svjedoci smo danas da je prostor slaba tačka ne samo Crne Gore nego i cijele planete i nije ni čudo ovolika pozornost javnosti. Sami znate da je imperativ svih država zaštita prostora, odnosno kvalitetno planiranje prostora.

Treba takođe napomenuti da prema nekim shvatanjima ograničeni prostor daje dobar povod za stvaranje dobrog prostornog plana. Prostor i prostorno planiranje je jedan od najvažnijih subjekata društvenog razvoja. Prostorno planiranje je jedan garant ujednačavanja prostorne tj. regionalne nejednakosti.

Jedan od prioriteta Bošnjačke stranke je ravnomjerni regionalni razvoj i decentralizacija. Predloženi zakon dotiče ova dva pitanja, kao i mnoga druga pitanja koja se tiču naših građana.

Takođe smo svjedoci da danas lokalne samouprave, složićemo se, imaju zavidan vid samostalnosti koji se ogleda kroz njihovo samostalno funkcionisanje. Naravno, na to nas kao državu potpisnicu Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i obavezuje, ali smo svjedoci i da rast, odnosno tendencije te samostalnosti. Diskusija je bilo mnogo tokom ovih dana. Glavni fokus je bio pitanje vezano za samostalnost lokalne uprave.

Želim javnost da obavijestim još jednom da su i poslanici manjinskih partija i poslanici DPS-a, poslanici Socijaldemokrata i poslanik Liberalne partije usaglašavali stavove i mislim da smo dostigli jedan zavidan vid saglasnosti što još jednom pokazuje ozbiljnost pristupa ovom prijedlogu zakona.

Ja neću komentarisati predložene amandmane jer je gospođa Pavićević nešto rekla o tome i predsjednik Parlamenta, ali još jednom podsjećam sve ovdje da smo tih dvadesetak predloženih amandmana zajednički pripremali, svi poslanici vlasti, i zato vas molim da svi izglasamo, odnosno da glasamo ovih predloženih amandmana kako bi stvorili bolje zakonske okvire jer smo svi podjednako željeli da ovaj zakon dobije najbolji okvir, a vjerujem da ćemo tim zakonom i obezbijediti ono osnovno pravo lokalnih samouprava a to je pravo da planiraju svoj prostor. Zahvaljujem, predsjedniče.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 13:03:58)

Hvala vama, poslaniče Ibrahimoviću.

Za riječ se javio poslanik Mićo Orlandić. Izvolite, poslaniče.

MIĆO ORLANDIĆ (30.09.17 13:04:07)

Hvala, predsjedniče.

Poštovano predsjedništvo, poštovanje svima,

Ja bih želio da ukažem na dio stvari koje smatram jako bitnim ako uzmemo ove državne i nacionalne interese i ako uzmemo dio za koji se mi socijaldemokrate zalažemo.

Poznato je svima da je najveći resurs Crne Gore njen prostor, a isto tako kad govorimo o prostoru moramo imati tu svijest da je to resurs koji se ne proizvodi i zato i razumijem sav ovaj dio interesovanja za donošenje ovog zakona.

Složićemo se svi da stanje u prostoru koje imamo na današnji dan nije dobro i da samo se zapitamo koliko imamo važećih planskih dokumenata, koliko imamo nevažećih, koliko imamo onih

kojima je istekao rok, a isto tako koliko imamo onih planova koji nisu ni došli u fazu nekog usvajanja. Zato mislim da je jako bitno da jedan višegodišnji trud koji je Ministarstvo održivog razvoja i turizma imalo u sagledavanju svega onoga što je bilo definisano i regulisano važećim zakonom o planiranju i uređenju prostora i izgradnji objekata i mislim da treba ovdje naglasiti da su ljudi u Ministarstvu, a dijelom kasnije i u Vladi imali i završili jedan ogroman posao.

Jednostavno, nešto se moralo uraditi na pokretanju sređivanja ovoga o čemu govorimo imajući tu svijest da ti resursi nijesu neiscrpni i da ipak moramo misliti na one koji će doći poslije nas u odnosu kako gazdujemo danas prostorom. Mislim takođe da je velika stvar što je na nivou Parlamenta i kolegijuma postignuta zaista jedna potpuna saglasnost u najvećem mogućem dijelu oko ovih 20-tak amandmana i dogovora da ovaj zakon danas zaista bude usvojen i da svi zajedno probamo nešto mijenjati i promijeniti u interesu svakog našeg građanina.

Takođe treba naglasiti danas u ovoj raspravi zaista jednu ostvorenost i spremnost ministra i Ministarstva da uđemo u proces dogovaranja oko određenih konkretnih rješenja i mislim da je to jedan kvalitet plus koji smo postigli radeći na, rekao bih, poboljšanju teksta zakona. Mislim da je to poboljšanje dalo dosta stvari koje naši građani treba da čuju ovom prilikom, a mislim da će u narednom periodu imati zaista velike benefite u odnosu na rješenja, normalno ako budemo spremni da predložene norme realizujemo i ostvarimo u praksi.

Mislim da je prvi put jako precizno naglašena naša obaveza da poštujemo sve ono što ratifikujemo u ovom parlamentu i time šaljemo jaku poruku našim evropskim prijateljima da ono što se usvaja na nivou Evropske unije i ono što mi ovdje ratifikujemo da ćemo sprovesti kroz naša planska dokumenta. Prije svega je tu blizu 20-tak konvencija, ali je za male zemlje posebno značajna Evropska konvencija o predjelima koju smo ovdje ratifikovali i koja govori o zaštiti predjela i pejzažnoj arhitekturi i primjeni u svakom našem planskom dokumentu. Zaista držim da je to veliki iskorak u članu 3 tačka 3, gdje se govori o poštovanju svih ovih dokumenata koje je ovaj parlament ratifikovao i koje će ratifikovati u budućnosti.

Druga stvar koju takođe bih rekao oko lokalne uprave i mogućnostima koje su date lokalnim upravama. Naše lokalne uprave sa ovim zakonskim rješenjima dolaze u jednu jako lagodnu situaciju koju ću probati da opišem. Znači, ne dajem pare, utičem na donošenje plana generalne regulacije, imam mogućnost da kroz reviziju, znači od samog početka i kroz reviziju budem uključen u sav taj dio i na kraju, ako ne budem zadovoljan, nisam potrošio nijedan cent na nivou lokalne uprave, ali ću uvijek imati pravo da kritikujem ministra i Ministarstvo zato što možda od 100 tačaka pola tačke nije sadržano u generalnom planu za Crnu Goru, odnosno za tu opštinu. Druga stvar, nije samo mogućnosti, nego i značajan uticaj i toga moramo biti svjesni, a pogotovo ako sagledamo koliko imamo važećih planova na nivou svake od naših lokalnih jedinica.

Oko privremenih objekata i tih obaveza ili urbanističkog projekta već je bilo riječi, ja o tome neću govoriti. Ali, jednostavno mislim da ova pitanja nijesu bila dovoljno prisutna u javnosti, a da su bila prisutna i pored svih tih brojnih rasprava pretpostavljam da ne bi imali toliku negativnu kampanju u nešto što može biti, ne kažem da će biti, ali može biti veliki iskorak u planiranju prostora Crne Gore. Svi koji se bave ozbiljnim poslom znaju da bez prostornoplane dokumentacije nema ni sredstava kako na nivou države tako i na nivou lokalne samouprave. Mislim da se ovim otvara jedan ubrzani proces da možemo svima onima koji su zainteresovani da ulažu bilo šta u Crnu Goru ponuditi gotovo projekte. To je naš veliki nedostatak. Mislim da ćemo usvajanjem ovog zakona stvoriti uslove da makar u tim početnim fazama i određenim rokovima dođemo do prostornoplane dokumentacije.

Druga stvar koja je, po meni, jako bitna je da ćemo svi mi imati definisanog krivca. Krivac je jasan. Ako nemamo rezultate u planiranju i uređenju prostora znamo gdje ćemo ga tražiti. To je veliki plus u odnosu na postojeća zakonska rješenja. Ovim stvarima smo mi socijaldemokrate bili posvećeni, usaglašavanju i predlaganju određenih rješenja za dopune i izmjene ovog zakona. Vratiću se na početak moje diskusije, a to je da moramo razvijati tu svijest da nam je prostor ono što se ne proizvodi, Jevreji su nekad davno rekli - čak i ne prodaje. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 13:13:51)

Hvala vama, poslaniče Orlandiću.

Za riječ se javila Marta Šćepanović. Izvolite, poslanice Šćepanović.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (30.09.17 13:14:03)

Hvala, predsjedniče.

Poštovane kolege, poštovani predstavnici predlagača, uvaženi građani,

Na samom početku i kao predsjednik Zakonodavnog odbora moram da se osvrnem na rješenje koje se najviše kritikuje ovih dana u ovom predlogu zakona, na dio koji se odnosi na lokalne samouprave. Naime, ovih dana mnogi pominju Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi, pominju Ustav, pominju Zakon o lokalnoj samoupravi, pri tom smo svi svjesni da te akte pominju samo uopšteno, a neki to rade iz neznanja. Jer, odgovorno tvrdim da pojedini koji pokrivaju najodgovornija mjesta u lokalnim samoupravama nijesu ni pročitali Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi, a i ako su sad čuli za nju i pročitali je nijesam sigurna da su dobro razumjeli šta su pročitali. Drugi to rade s namjerom. Svakako je cilj i jednima i drugima da se javnost zbuni i da se predstavi kako se ovim predlogom zakona ukida, citiram: "autonomnost lokalnim samoupravama". Svim ovim se poslala prosto jedna iskrivljena slika u javnosti na osnovu koje se i stekao utisak da, što se tiče ovog predloga zakona, i nije bilo javne rasprave. Međutim, podsjetiću sve da izvještaj o javnoj raspravi, što se tiče ovog zakona, ima čak 247 strana. Upravo zbog građana želim da se osvrnem na ove akte koji se ovih dana tako olako i paušalno pominju u javnosti.

Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, prvenstveno ću se osvrnuti na ovaj akt, uspostavljeni su principi rada i funkcionisanja lokalnih samouprava, pri čemu je članom 4 Evropske povelje o lokalnoj samoupravi propisano da se osnovna ovlašćenja i odgovornosti lokalnih vlasti utvrđuju Ustavom i statutom. Ostavljeno je na procjeni svakoj državi potpisnici da Ustavom i zakonom utvrdi koji su to poslovi koji su u okviru sopstvene nadležnosti opštine, da budem zbog građana jasna, dakle onamo gdje odluke donosi skupština opštine, a koji su to preneseni poslovi gdje država procjeni da će te poslove efikasnije i ekonomičnije vršiti lokalna samouprava.

Ne stoji u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi da oblast planiranja i uređenja prostora mora biti isključivo u nadležnosti opština. Kao što sam već rekla, Evropska povelja o lokalnoj samoupravi daje jednu uopštenu formulaciju koja promovise decentralizaciju u svakoj oblasti gdje je to efikasno i gdje je to moguće, ali ne u svim oblastima i ne po svaku cijenu. Ono što je jedino detaljno regulisano ovim aktom jeste fiskalna decentralizacija, ali u tom slučaju država je ta koja utvrđuje koji su to prihodi lokalnih samouprava. U javnosti se prosto ovih dana predstavlja kao da je Evropskom poveljom propisano da lokalne samouprave mogu da budu države u državi. U dijelu koji se odnosi na Ustav koji se takođe ovih dana pominje, a koji se odnosi na lokalnu samoupravu, možemo reći da jedino što se pominje i na šta se osvrće Ustav u dijelu koji se odnosi na lokalnu samoupravu su svojinska ovlašćenja opštine i, takođe, finansiranje opštine.

Što se tiče Zakona o lokalnoj samoupravi, svakako da će on da uvaži izmjene ovog zakona kao što je to i navedeno u prelaznim i završnim odredbama, s tim što očekujem da će izmjene tog zakona biti odmah, jer smatram da rok od 120 dana koji je dat prelaznim i završnim odredbama ipak nije primjeren za ovaj sistemski zakon.

Na osnovu svega ovog što sam navela, jasno je da su generalno uspostavljeni principi decentralizacije u svim oblastima gdje je to moguće. To je ono čime se i rukovodio Zakonodavni odbor prilikom donošenja odluke da li je ovaj zakon u skladu s Ustavom i pravnim sistemom.

Međutim, realnost je drugačija u odnosu na decentralizaciju kada pominjem da li je moguća u ovoj oblasti ili nije. Opštine Kotor, Bar, Budva i Herceg Novi još uvijek nijesu donijele prostorno-urbanističke planove, a obaveza je prvenstveno bila do 2010. kada je taj rok produžen do 2012. godine zakonom. Prostorno-urbanistički plan za Ulcinj finansiran je u potpunosti iz državnog budžeta i nosilac izrade bilo je Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Vlada Crne Gore je participirala u izradi prostorno-urbanističkih planova za Kolašin, Šavnik, Bijelo Polje, Plav, Danilovgrad, Cetinje, Nikšić, Andrijevicu i Pljevlja. Pominjem ovdje samo prostorne planove, ne osvrćem se na detaljne urbanističke planove, na obaveznu njihovog donošenja, ne osvrćem se na urbanističke projekte, lokalne studije lokacije i ostalo, kojih ukupno ima u Crnoj Gori 650, a čija važnost prestaje najkasnije 2020. godine. Kao što vidite, ni sada nijesu doneseni ovi akti, a za

dvije, tri godine će doći obaveza donošenja novih akata, što bi predstavljalo dodatan problem.

Ne osvrćem se detaljno ni na to koliko smo investitora izgubili zbog nedonesenih detaljnih urbanističkih planova. Ne osvrćem se na bahatost, slobodno tako mogu da kažem, pojedinih predsjednika opština kojima može biti da gotov detaljni urbanistički plan, predlog detaljnog urbanističkog plana drže, kako se to ovdje svojevremeno izrazio jedan opozicioni poslanik, u škaflj umjesto da ga proslijede Skupštini na usvajanje. Neću se detaljno osvrćati ni na istraživanja NVO sektora i na slabosti u ovoj oblasti, s posebnim akcentom na moguću sistemsku korupciju, imajući u vidu veliki broj planova, veliki broj organa lokalne uprave koji se bave onim i ono što su oni posebno naglašavali, a to je da se izrada planova radila preko tendera i davala projektantskim kućama.

Rad lokalnih samouprava je u ovoj oblasti permanentno kritikovan. Prvenstveno je kritikovan od strane opozicionih poslanika ovog parlamenta koji sada diskutuju preko organizovanja konferencija za štampu i preko davanja saopštenja. Prosto mi je žao što danas nemam priliku da ih ovdje gledam u oči i da ih podsjetim na sve ono što su govorili prilikom usvajanja izmjene i dopune ovog zakona, u stvari govorili na račun rada lokalnih samouprava, a sada su najbučniji u kritikama.

Želim da pročitam par citata, neću pominjati imena tih kolega jer prosto ne mogu u poslednje vrijeme ni da pohvatam gdje je ko više i u kojoj partiji, ali uglavnom zastupaju, opozicija su i dalje, pa će se oni, pretpostavljam, sami prepoznati.

Prvi citat: "Što planska dokumenta u principu izrađuju firme, odnosno prave firme? Zašto se ne donose planska dokumenta? Tu ne pravim nikakav otklon, vjerovatno zato što je to izvor korupcije kako u Opštini Ulcinj tako i u drugim opštinama, jer nemam logiku da držite planski dokument u škaflj, a da ne date da ga usvoji Skupština".

Imam drugi citat: "Nažalost, u lokalnim samoupravama koje od grada do grada na različiti način tumače propise, imali smo situaciju da neke opštine smatraju da su ti planski dokumenti na snazi, neke opštine smatraju da ti planski dokumenti nijesu na snazi i od svega toga su štetu imali samo oni građani koji su htjeli da ispoštuju propise. Zakon se nejednako primjenjuje od grada do grada".

Novi citat: "Interesuje me da li zaista sve opštine primjenjuju princip "jedan šalter"? Da li postoje lokalne samouprave kod kojih se stranke upućuju da same pribave dokumenta, iako smo uveli da se to radi po službenoj dužnosti? Da li su obrasci dokumentacije za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova isti u svim gradovima i ako ih je Ministarstvo propisalo da bi bili jednaki, da se na jednak način primjenjuju? Da li davanje urbanističko-tehničkih uslova koji po propisima izdaju nadležni organi, izdavanje lista nepokretnosti i sl. je besplatno u svim opštinama ili se primjenjuje različito od grada do grada"?

Izvinjavam se, moram naći još jedan citat, izuzetno važan. Važna je tema, predsjedniče, razumijete. Možda će se prepoznati.

Novi citat: "Korijen zloupotrebe uvijek leži u dirigovanom komercijalnom planiranju. Putem takvih planova izvršeno je trajno nepopravljivo uništenje dobrog dijela prostornog potencijala naše zemlje".

Ovo je realnost i ovo sve što su govorile kolege iz opozicije, koja je dovela da danas ovdje u parlamentu raspravljamo o ovom predlogu zakona koji na potpuno drugačiji način reguliše ovu oblast jer se na ovako malom prostoru smatra da će se pokazati kao najbolje i najefikasnije rješenje, što je opet u skladu s načelima Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i njenim načelima efikasnosti i ekonomičnosti povjeravanja poslova opštinama.

I sada, kada se ovim predlogom zakona pokušavaju riješiti sve ove uočene slabosti na koje su ukazivali svi, da tako kažem, počev od korupcije, nerada, nedostatka finansija, nejednakog tumačenja zakona od opštine do opštine, imamo otpor prema ovom rješenju upravo onih koji su bili najgrlatiji u svojim kritikama, pri čemu se oni ovdje ne vode valjanim razlozima, valjanim argumentima i činjenicama, već pojedini se vode ličnim interesom, pojedini se vode političkom demagogijom, koriste ovu priliku očigledno da nešto politički ušićare, a pojedini bi kao najodgovorniji u opštinama da im Vlada sve plaća, da im Vlada sve radi, a da se oni pitaju. Nažalost, upravo zbog ovoga, ličnog interesa, političarenja, neodgovornosti, dobre strane ovog zakona niko ne pominje. Želim, predsjedniče, ako mi dozvolite, kratko da se osvrnem samo na dobre strane ovog zakona koje se isključivo odnose na lokalne samouprave.

Koleginica je već pomenula da su opštine prvenstveno uključene u svim fazama izrade planskog dokumenta i, ono što je predlagač zakona već istakao, da se sada sadržajno može uticati na sami plan što nije do sada bio slučaj. Dalje, ne pominju se prihodi koji se ovim zakonom uvode lokalnim samoupravama. Jer, činjenica je da je lokalnim samoupravama ukinut u proteklom periodu veći dio značajnih prihoda i upravo je i Zajednica opština insistirala na tome da se određeni prihodi vrate opštinama i to je ono što sam i očekivala da će gradonačelnici opština i da pohvale.

Sada ovim zakonom postoji naknada za uređenje, uvodi se gradska renta, to je bila nekadašnja naknada za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta i to je bio značajan prihod opština i Zajednica opština je na ovome insistirala. Kao što vidimo, to su prihodi koji postoje i koji se uvode ovim zakonom. Takođe, naknada za komunalno opremanje neće biti ukinuta iako je na račun nje i povećan porez na nepokretnosti opštinama. Moram istaći da su sugestije koje je zajednica opština uputila Skupštini da bi bile eventualno u oblikovanoj formi amandmana, zaista bile značajne i neke od njih su uvrštene i odnose se na nadležnost drugostepenih organa, kao što vidite i na nadležnost opština u odnosu na privremene objekte. Moram da napomenem da je to bio i njihov predlog. Takođe je zakonska obaveza da sada ovi prihodi opština budu na posebnim računima što bi trebalo da garantuje njihovo namjensko korišćenje. Kada to kažem, mislim da će ta sredstva biti korišćena za izgradnju infrastrukture, javne rasvjete, priključaka, a neka kao što se do sada dešavalo da ta sredstva budu iskorišćena za neke druge svrhe.

Takođe, zakon omogućava integralno upravljanje cjelokupnim prostorom Crne Gore, vođenje jedinstvene dokumentacione osnove informacionog sistema, olakšava pribavljanje svih saglasnosti, iz razloga što će sada ti zahtjevi ići s jednog mjesta, a ne kao što je to do sada bilo umjesto dosadašnjih 23 opštine. Kompletan postupak se olakšava i što se tiče legalizacije. Neću detaljno govoriti o ovom dijelu koji se odnosi na legalizaciju, ali opet ću se osvrnuti na lokalne samouprave. Nije tačno, kao što se opet neosnovano navodi ovih dana u medijima, da će stupanjem na snagu ovog zakona lokalni sekretarijati biti ukinuti. Naprotiv, mislim da lokalni sekretarijati neće upravo zbog legalizacije imati više posla. Moram da napomenem za legalizaciju da onamo gdje opštine nijesu usvojile detaljne urbanističke planove legalizacija će biti donesena po donošenju plana generalne regulacije, a rok za podnošenje ovih zahtjeva je devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Moram samo na kraju da kažem da je na Ministarstvu sada najteži dio posla jer mora da stvori kadrovske, organizacione, tehničke i sve druge uslove da se ovaj zakon koji se, s pravom, naziva revolucionarni sada i primijeni u praksi. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 13:29:37)

Hvala vama, poslanice Šćepanović.

Za riječ se javio poslanik Mirsad Murić, a neka se pripremi poslanik Andrija Popović. Izvolite.

MIRSAD MURIĆ (30.09.17 13:29:56)

Poštovani predsjedavajući, uvaženi ministre s ekipom, drage koleginice i kolege, uvažene građanke i građani Crne Gore,

Prije nego što počnem da obrazlažem ovaj zakon, moram dati nekoliko uvodnih stvari koje su mene veoma zainteresovale. To je da nevladin sektor u Crnoj Gori koji se bavi zaštitom životne sredine nijednom nije našao za shodno da prisustvuje sjednicama radnog tijela odgovornog za kreiranje i predlaganje ovog zakona. Tu im previše i mnogo zamjeram. Mislim da se oni ne bave zaštitom životne sredine ili propagiranjem ekologije, odnosno ne djeluju na ekološku svijest. Mislim da se oni bave, prije svega, sitnim politikantstvom, a nažalost jedan određeni dio sredstava koje te nevladine organizacije dobijaju potiču i od Vlade i zato makar treba da budu spremni da sarađuju s nama. Smatram, da su oni bili prisutni da bi rasprava o ovom zakonu, posebno o tim ekološkim pitanjima i pitanjima zdrave životne sredine ... mnogo naprednija.

Ako krenemo od pretpostavke da je prostor jednako životna sredina, onda ljudska populacija ne samo u Crnoj Gori i ne samo u Evropi, nego na cijeloj našoj planeti, danas se nalazi pred veoma sudbonosnim problemom svoje egzistencije, odnosno svog opstanka. Šta je to što je veoma problematično? Treba da se zapitamo kao vrsta koja je najrazvijenija, koja ima moć koju nema nijedna druga vrsta na našoj planeti, znači da razmišlja, donosi pravila, zaključke, bilo da su to logični, bilo kakvi drugi zaključci, da se zapita kako da spasimo ovaj prostor, kako da se uredi prostor, odnosno životna sredina, kako da se poboljša prostor koji nam je ostao još na raspolaganju. Danas je evidentno da se prostor sve više i više smanjuje, prije svega taj prostor se smanjio naglom ekspanzijom ljudske populacije u zadnjih 100 i nešto više godina. Samo brojnošću ljudske populacije prostor se smanjio. Ako pogledamo unazad deset hiljada godina, do početka XX vijeka, broj ljudi odnosno ljudske populacije je bio otprilike milijardu i po, a sasmo od početka XX vijeka do kraja XX vijeka taj se broj znatno povećao, preko četiri puta. Znači, jedan od razloga što danas na našoj planeti, a i svugdje, i u našem regionu i u Crnoj Gori nemamo dovoljno prostora jeste i ta brojnost populacije.

Drugi razlog za smanjenje prostora jeste neadekvatna izgradnja na tom prostoru, a isto tako i migracija stanovništva iz ruralnih predjela u urbane predjele. S druge strane se ne može osporiti, pored brojnosti naše populacije, osporiti čovjeku da se razvija, ali da se razvija ne nauštrb smanjenja prostora, odnosno životne sredine, već na tome da taj prostor se čuva, da se obogati, oplemeni, jer moramo napomenuti da taj prostor odnosno našu planetu mi nijesmo dobili od nekog drugoga, nasledili smo ga od naši predaka, treba da ovaj prostor ostavimo i našim potomcima, možda ne u ovakvom obliku, a ja mislim da će biti i bolji taj oblik. Danas na svakom koraku i golim okom možemo da vidimo da selo više ne liči na selo, da su ta sela faktički razvučena duž magistralnih puteva, faktički sela postaju periferija većih urbanih sredina, to su gradovi.

Drugo, kada su u pitanju gradovi, oni su ne samo u Crnoj Gori ili Evropi nego u cijelom svijetu uvijek u raskoraku sa prostorom i sa ekologijom. Znači, nije to karakteristika samo za naš prostor, nego je to problem svjetski. Zatim, gradovi su isto tako u raskoraku sa lijepim i ružnim, imamo elitne urabane djelove grada i periferne koji su previše izgrađeni, koji oduzimaju prostor i koji faktički zagađuju taj prostor. Da ne pričamo o turizmu. Turizam jeste privredna grana od koje trurističke zemlje dobijaju veliki benifit ekonomski, međutim to sekundarno stanovanje faktički dvodi do toga da se prostor, posebno u onim mjestima koja su turistička, smanjuje. Šta hoću da kažem? U vremenu u kojem živimo ponašanje prema životnoj sredini to jeste prostoru je neprimjereno, a što je najgore i neodgovorno. Ovakav odnos čovjeka može se izbjeći samo kvalitetnim zakonskim regulativama. Zato je danas pred nama Prijedlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Zakon je, po meni, progresivan, cijenim da su nadležnosti i države i jedinice lokalne samouprave jasne i da je precizirana odgovornost svih u sistemu, od lokalnog do centralnog nivoa, za djelatnosti koje obavljaju, pa samim tim i u odnosu na zaštitu životne sredine, to jeste taj ekološki aspekt ovog zakona.

Predlagač zakona navodi da je sistem planiranja prostora primjeren procesu projektovanih reformi sa održivim ekonomskim razvojem, kao primarni cilj. Neću obrazlagati članove koji se odnose na zaštitu životne sredine bilo kojeg dijela, znači onog prvog reda, drugog reda ili kategorije, do zadnjeg dijela, nego ću samo poručiti građanstvu, a to građanstvo i samo zna, da je prostor Crne Gore veoma raznovrstan i da se odlikuje brojnim prirodnim ljepotama. Budući da je prostor ograničen, veoma je važno kako će se u budućem vremenu koristiti, jer loše planiranje prostora može dovesti do devastacije prostora, sve možemo da uvezemo u našoj državi osim prostora. Zakon što se tiče ekoloških normi u potpunosti prati sve međunarodne konvencije i ugovore koje smo do sada potpisali, oslanja se apsolutno na sve naše zakone nacionalne, znači zaštite prirode itd, tako da smatram da je zakon sa ove tačke gledišta doveden do skoro najsitnih detalja. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 13:38:40)

Hvala vama, poslaniče Murić.

Riječ ima poslanik Andrija Popović, neka se pripremi poslanik Adrijan Vuksanović.
Izvolite, poslaniče Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (30.09.17 13:38:51)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvaženi građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici Vlade,

Evo ja na početku da čestitam novom kolegi poslaniku Martinoviću.

Prijedlog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Kako navodi predlagač, razlozi za donošenje novog zakona ogledaju se u činjenici da je dosadašnja primjena određenih instituta, a koji su od značaja za kvalitet funkcionisanja države i lokalne samouprave, ukazala na potrebu za daljim unapređenjem određenih zakonskih rješenja, te samim tim efikasnijeg i efektnijeg vršenja poslova organa kako države tako i lokalne samouprave. Dobro je što se novim zakonskim rješenjima smanjuju biznis barijere, podiže se na viši nivo kontrola i zaštita prostora uz normativnu deregulaciju i kodifikaciju propisa u ovoj oblasti. S druge strane, osnovano plaše nova zakonska rješenja koja predstavljaju svojevrsnu revoluciju u procesu planiranja i uređenje prostora i izgradnji objekata u odnosu na praksu koja se sa raznim varijacijama primjenjivala u Crnoj Gori posljednjih 80 godina. Iako je Zakon o planiranju prostora posljednjih desetak godina pretrpio brojne izmjene, najnovija rješenja uvode centralizaciju poslova u sistem planiranja prostora na nivou Vlade, odnosno Ministarstva održivog razvoja i turizma, zbog čega je Liberalna partija koja se bori za decentralizaciju države imala rezerve i rekla da je za nas u tom obliku Prijedlog zakona neprihvatljiv, a legitimno je da Vlada želi da preuzme punu odgovornost za haotično stanje u oblasti planiranja prostora u Crnoj Gori. Međutim, kroz višednevno usklađivanje sa predlagačem zakona i 20 amandmana koji će biti sastavni dio Prijedlog zakona, na kolegijumu predsjednika Skupštine prihvaćene su primjedbe Liberalne partije koje su se uglavnom ticale nadležnosti lokalnih samouprava i našeg zalaganja za njihovu veću zastupljenost u poslovima prostornog planiranja. Generalno Prijedlog zakona je poslednji par dana u mnogome poboljšan. U cilju decentralizacije planiranja prostora predloženim amandmanima daje se mogućnost lokalnim samoupravama da utiču na sadržaj programskog zadatka, plana generalne regulacije Crne Gore, zatim da donose urbanističke projekte, revidiraju urbanističke projekte. Veoma bitno, donošenje programa privremenih objekata se povjerava lokalnim samoupravama koje donose urbanističke uslove za njih, omogućava se da licence, odnosno ovjerena odobrenja važe do isteka potpisanog ugovora i tako dalje. Svega toga nije bilo u Prijedlogu zakona.

Novi zakon o planiranju i izgradnji daje moć Ministarstvu održivog razvoja i turizma, ali i povećava neke ingerencije lokalnih samouprava. MORT postaje odgovoran za čitav lanac usluga. Jednu od bitnih promjena predstavlja ukidanje građevinske upotrebne dozvole. Objekat može da se gradi na osnovu prijave koja se uz propisanu dokumentaciju podnosi nadležnom inspekcijskom organu, dok je za pribavljanje upotrebne dozvole nadležna služba Katastra. Postavlja se pitanje koliko će to uticati na povećanje ili smanjenje nelegalne gradnje. Procjena je da imamo u Crnoj Gori od 40 do 100 hiljada nelegalnih objekata, možda u ovom trenutku već i 120 hiljada. Srž problema na koji država nema odgovor decenijama je loš rad inspekcijskih organa koji su dozvolili izgradnju tolikog broja nelegalnih objekata. Strah me je da će u tom smislu i ovaj zakon biti mrtvo slovo na papiru, ali onda ćemo znati da je za to odgovoran MORT i ministar Radulović. Koliko znam, do sada niko nije odgovarao za ovo haotično stanje u Crnoj Gori.

Jedna od novina je uvođenje funkcije glavnog državnog arhitekta kojeg imenuje Vlada Crne Gore, ali i glavnih gradskih arhitekata koje imenuju opštine. Glavni državni arhitekta dobija široka ovlašćenja, daje saglasnost na idejna rješenja za objekte od javnog interesa, ukida se institut tehničkog pregleda izvedenih radova i upotrebna dozvola za objekat. Primorske opštine su ranije oštećene oduzimanjem ingerencija u obalnom dijelu kojim gazduje Vlada preko Javnog preduzeća Morsko dobro. MORT godinama donosi programe postavljanja privremenih objekata u zoni morskog dobra. Liberalna partija se posebno zalagala da spriječi da ovim zakonom MORT prigrabi ostatak opštinskog prostora. Dilemu imam je li zakon u pojedinim načelima u suprotnosti sa

Zakonom o eksproprijaciji, jer ne reguliše situaciju na zemljištu gdje je izvršena eksproprijacija, koje je vraćeno ranijim vlasnicima a neko je sagradio objekat, a to ne reguliše Zakon o regularizaciji objekata kojeg praktično sada ukidamo.

Liberali jedini u ovoj sali nijesu konstituenti Vlade, nijesu učestvovali u kreiranju i donošenju Prijedloga zakona o planiranju i izgradnji. Liberalna partija nije podržala ovaj prijedlog zakona na Zakonodavnom odboru, mislili smo da ga treba zbog navedenog i mnogih primjedbi iz struke i civilnog društva povući iz skupštinske procedure i doraditi, ali Liberalna partija je putem ovih usaglašenih 20 amandmana uz veliku kooperativnost koalicionih partnera i ministra veoma poboljšala Prijedlog zakona, iako moram priznati da sam bio pesimista prije par dana. Finalno, bježali smo od reforme planiranja i izgradnje koje su crna tačka razvojnog koncepta Crne Gore. Na ovom zakonu se radilo nekoliko godina. Što reći? Zakon ima 14 poglavlja, 250 članova Prijedloga, sigurno je da ima manjkavosti, ali treba mu dati šansu.

Uglavnom, kod ovog prijedlog zakona se pokazala kontrolna uloga Parlamenta kao nikad do sad i rezultat toga je 20 tih usaglašenih amandmana svih poslaničkih klubova koji su umnogome popravili prvobitni prijedlog. Možda će ovo predlagači da kažu, ali ja ću iskoristiti ovo vrijeme, ovih 20 amandmana koje smo zajednički usaglasili, koji postaju sastavni dio Prijedloga zakona o planiranju prostora i izgradnji, samo ću o nekima kratko.

Amandman 2 - U članu 22 poslije stava 6 dodaju se dva nova stava koji glase: "U stručni tim iz stava 6 ovog člana obavezno se određuje najmanje jedan predstavnik jedinice lokalne samouprave za čiju se teritoriju izgrađuje planski dokument koga imenuje izvršni organ jedinice lokalne samouprave". Predloženi amandman predstavlja razradu opredjeljenja o što većoj zastupljenosti lokalnih samouprava u poslovima prostornog planiranja.

Amandman 3 - U članu 24 poslije stava 2 dodaje se pet novih stavova koji glase: "Nacrt odluke o izradi plana generalne regulacije Crne Gore Ministarstvo dostavlja jedinici lokalne samouprave radi davanja predloga smjernica za izradu programskog zadatka. Predlog smjernica za izradu programskog zadatka jedinica lokalne samouprave dostavlja Ministarstvu u roku od 30 dana od dana prijema Nacrta odluke iz stava 3 ovog člana". Još ima tih stavova, ali to je ono najbitnije.

Amandman 4 - Član 45 mijenja se i glasi: stav 1: "Radi sprovođenja plana generalne regulacije skupština jedinice lokalne samouprave donosi urbanistički projekat na predlog izvršnog organa jedinice lokalne samouprave". U cilju decentralizacije planiranja prostora predloženim amandmanom daje se mogućnost jedinici lokalne samouprave da donosi urbanistički projekat. Urbanistički projekat se donosi na prijedlog izvršnog organa jedinice lokalne samouprave.

Amandman 6 - Član 47 mijenja se i glasi: "U postupku izrade urbanističkog projekta obavezna je revizija. Revizijom urbanističkog projekta ... provjera usklađenosti sa projektnim zadatkom i planom generalne regulacije Crne Gore. Reviziju iz stava 1 ovog člana vrši komisija za reviziju urbanističkog projekta koju imenuje izvršni organ jedinice lokalne samouprave."

Amandman 11, veoma važan, jedan od uslova Liberalne partije da prihvatimo zakon. Član 116, privremeni objekti postavljaju se, odnosno grade u skladu sa proramom. Program iz stava 1 ovog člana sadrži naročite zone i smjernice sa urbanističkim uslovima i tako dalje. Program donosi jedinica lokalne samouprave za period od pet godina po prethodno pribavljenoj saglasnosti Ministarstva i organa državne uprave nadležnih za zaštitu kulturnih dobara i zaštitu životne sredine. Ima još nekoliko stavova. Predloženim amandmanom omogućava se da program privremenih objekta na područjima izvan nacionalnih parkova i morskog dobra donosi jedinica lokalne samouprave. Takođe, propisuje se da jedinica lokalne samouprave izdaje urbanističke uslove iz programa koje donosi.

Predsjedniče, evo završavam, veoma je važno.

Amandman 19 - U članu 228 poslije stava 4 dodaje se dva nova stava: "Izuzetno od stava 1 ovog člana privrednom društvu, odnosno fizičkom licu iz stava 1 ovog člana koje je do 27.09. ove godine zaključilo ugovor o vršenju poslova iz djelatnosti uređenih ovim zakonom, licence, ovlašćenja, odnosno ovjerena odobrenja za potrebe tog ugovora važe do isteka zaključenog ugovora, u cilju rješavanja pitanja započetih poslova po osnovu sada važećih licenci."

Ponavljam, Prijedlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata nije savršen. Ja sam u ovom domu, ovo mi je treći mandat, nikad se nijesam angažovao na nekom zakonu ovoliko. Već četiri dana, ne samo ja nego i šefovi poslaničkih klubova, samo što ne spavam u Skupštini.

Opozicija treba da dođe ovdje, a ne da poziva Andriju Popovića, apelima njihovih gradonačelnika, njihovih poslanika - nemoj glasati za zakon. Andrija Popović će ovdje da crnči, da radi danonočno, a oni će da sede doma, da primaju ogromne plate za crnogorske prilike, a ti radi i crnči, kako da ne. Ali, mislim da će to građani konačno da prepoznaju.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 13:52:12)

Hvala vama, poslaniče Popoviću.

Za riječ se javio poslanik Adrijan Vuksanović, neka se pripremi poslanik Genci Nimanbegu, i to je lista prijavljenih.

Izvolite, poslaniče Vuksanoviću.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (30.09.17 13:52:24)

Uvaženi predsjedniče Skupštine Crne Gore, uvaženi ministre Raduloviću sa suradnicima, poštovane zastupnice i zastupnici,

Svjedoci smo da smo prethodnih dana vodili izuzetno dinamične razgovore i burnu raspravu kako bismo došli do najboljeg oblika ovog zakona, koji će sve zadovoljiti. Ta činjenica pokazuje mnogo toga, pokazuje da je ova visoka institucija mjesto razgovora, dogovora i upravo demantira sve one koji klasificiraju ovu instituciju nekim pogrdnim klasifikacijama, da je ovo glasačka mašina ili nešto drugo.

Takođe, to govori o još jednoj stvari, ovo govori da su odnosi u našoj koaliciji zasnovani na zdravim odnosima gdje ne pregovaramo, nego razgovaramo i slušamo jedni druge. Ovaj zakon je pobudio veliku pažnju i svjedok sam da smo i mi kao Hrvatska građanska inicijativa, jedna ozbiljna stranka, dugo razmišljali i raspravljali o konačnom ishodu. I opet je nekako na manjinama najveća težina da donesu jednu odgovornu i presudnu, rekao bih, odluku koja se sad odnosi i na ovo zakonsko rješenje. Moram reći kad smo ušli u samu raspravu povodom ovog zakona, to je bilo prije tačno četiri dana, pozicije nam nijesu davale dovoljno optimizma i nade da možemo doći do nekog koncenzusa.

Moram ovdje pohvaliti i uvaženog ministra Radulovića, koji nam je svima pokazao kako treba braniti svoje stavove i sve nas uvjerio da on svim srcem stoji iza ovog zakona i lijepo je to bilo vidjeti i odajem mu priznanje na tome. Svi se slažemo da sadašnja situacija u urbanizmu i uređenju prostora Crne Gore nije dobra i svakako da shodno tome treba dati šansu ovom zakonu i Hrvatska građanska inicijativa će glasati za ovaj zakon kako bi mu dala šansu, kako bi dala šansu jednom novom modalitetu upravljanja prostorom pri tom vodeći računa kako se on sprovodi. Da budem potpuno jasan, ukoliko vidimo da za nekih godinu, godinu i po ili dvije on ne daje potrebne rezultate, mi ćemo sami pokrenuti inicijativu za njegovom izmjenom.

Dakle, ono što je bila glavna tačka našeg sporenja, to je smanjenje nadležnosti lokalne samouprave i povećanje centralizacije. Ministar je tu napravio jedan, rekao bih značajan iskorak tako što je izašao sa jednom ponudom, da lokalne samouprave utiču na donošenje urbanističkih projekata i na taj način nam je omogućio da same opštine u odgovarajućoj mjeri mogu planirati svoj prostor i to je jedan vid jačanja lokalne samouprave.

Dakle, mi ćemo s velikom pozornošću i sa velikom odgovornošću glasati za ovaj zakon svjesni sadašnjeg trenutka u kojem se nalazimo u urbanističkom smislu i vodeći računa kako će se on sprovoditi. Bićemo veoma aktivni u tome.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 13:56:19)

Hvala vama, poslaniče Vuksanović.

Riječ ima potpredsjednik Genci Nimanbegu. Izvolite, gospodine Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (30.09.17 13:56:28)

Zahvaljujem vam na datoj riječi, predsjedniče Brajoviću.

Poštovane kolegice poslanice, poštovani ministre, direktori direktorata, drage moje kolege, poštovani građani,

Danas je u mom političkom trajanju jedna od tri ili četiri najvažnije odluke koje sam donio što se tiče mog političkog rada. Danas je Zakon o prostornom planiranju i izgradnji objekata, kako se naziva, koji je izazvao veliku pažnju javnosti, i to s pravom. Odluka kako će se neko izjasniti na osnovu ovog zakona je odluka koja, što se mene tiče, mora biti principijelna i mora biti zasnovana na analizi zakona i na analizi njene primjene na terenu. Ono što je svih ovih dana jasno je da je ovo jedan od zakona koji derogira lokalna prava koja do sada imaju lokalne samouprave. Moramo pojasniti narodu kakav je bio sistem planiranja u Crnoj Gori.

Krovni zakon je bio prostorni plan Crne Gore, krovni akt, donosila ga je Skupština, potvrđivala Vlada, predlagalo Ministarstvo. Na osnovu njega rađeni su niži planovi, nekad su se zvali prostorni planovi opština, generalni urbanistički planovi. U međuvremenu oni su spojeni u prostorno urbanističke planove, kao jedan, i imali smo detaljniju razradu. Ministar je legitimno predložio da toga više nema. Umjesto detaljnih urbanističkih planova, umjesto prostornih planova opštine uveo je to da je generalna urbanizacija ili odlučivanje kakvo će biti planiranje na nivou Crne Gore, jer ministar smatra da može na 13.000 km kvadratnih i još možda 1000 km mora, jer je to predviđeno, da planira jedan centar. Ja mislim da ne može i mislim da politički ne smije. Uporno sam pokušavao ubijediti moje kolege ovdje i žao mi je što su posebno oni iz manjinskih napustili ovu salu, ne slušaju priču, doći će do njih, nisu analizirali zakon kako treba. Ne praveći veliku političku buku, ne previše izlazeći u javnost, ali analizirajući šta ona zapravo znači za lokalne samouprave. Ja sam u svom političkom životu imao bitaka i bitaka i gubio i dobijao i ponosan sam na neke. Iako smo 2007.godine izgubili od strane Vlade i Skupština Crne Gore neke oblike planiranja što smo mislili za našu lokalnu zajednicu, tada je usvojen prostorni plan Crne Gore ovdje i, recimo, iznenadno, bez učešća javnosti, bez naznake da je to bilo u javnim raspravama, odlučeno je da se gradi Solana. Odlučeno je da se prostor izuzima od lokalnih samouprava i da se daje prostornom planu obalnog područja preko Instituta "Mosrko dobro". I sam nekadašnji ministar turizma, koji nije ni sa moje lijeve strane, ni sa moje desne strane, koji sjedi u ovim klupama, gospodin Sekulić, potvrdio je u dopisu da je nelegalno bila određena granica. Na koji način - zato što je tek 2007. godine određena granica obalnog područja za morsko dobro. Znači, od 1993. do 2007. to nije bilo prošlo skupštinsku proceduru. Ali, mi se ne predajemo da zastupamo jasno naše stavove, imamo viđenje kako se treba društvo razvijati i 2011.godine smo uspjeli u ovom domu izmijeniti, recimo, Prostorni plan Crne Gore i na neki način odlučiti da se na području Solane ne gradi kao što je bilo predviđeno van volje zajednice. Dobili smo neke političke bitke, a to je odlučivanje šta ćemo raditi na našim prostorima, time da je usvojen prostorni plan Ulcinja, uz saglasnost Vlade i opštine. Napominjem, saglasnost Vlade i opštine, i on je utvrđen i to je jedan najnoviji prostorni plan na nivou Crne Gore za jednu opštinu, početkom ove godine.

Usvajanjem ovog akta, neće Ministarstvo niti ovaj dom, porušiti sve to. Ministre, slušajte, molim vas. Znači, usvajanjem ovog akta, vi nećete porušiti sve to, to će biti i dalje važeći stavovi i činjenice, odluke koje će biti na snazi, prvu, drugu, treću, četvrtu, petu godinu. Ali, usvajanjem ovog plana, stvoriće se možda mogućnost, jer će to izmaći lokalnoj samoupravi, dići će se na drugi nivo, gdje nemate pravo da odlučujete, možete dati mišljenje, možete delegirati jednog člana, možete dati sugestije, možete dati predloge kako će se pisati projektni zadatak, ali odluke se tu neće donositi. Stoga, meni je ovakav zakon neprihvatljiv u cjelosti.

Ja podržavam, da bude jasno svima u Crnoj Gori, potrebu da se promijeni način kako je funkcionisanje planiranja prostora u Crnoj Gori, jer je pokazao tolike nedostatke da sam ja ministru cijelo vrijeme davao podršku da ovo radi. Ali, nedostatak dogovora, nedostatak zajedničkog rada na tome, došli smo do rješenja koje ne predviđa ono što je, rekao bih, demokratski za Crnu Goru, da lokalne samouprave sačuvaju tu ingerenciju. Mogli smo naći tri - četiri različita rješenja, nijesmo došli do njih, i ono što imamo ovdje ovih proteklih dana, imali smo pomak u čemu - opštine da planiraju privremene objekte, da urbanističke projekte one izrađuju, ali i tu je

Ministarstvo malo bilo kruto, jer je dalo jedan kratak rok za koji se to mora raditi, ili rok koji je možda upitan, koji smo sad na Odboru izmijenili na 18 mjeseci, i uslov da opštine imaju predstavnika koji će biti u ekipi koja će izrađivati ovaj plan.

Ono što sam govorio, ali to je to. Ja poštujem legitimnu volju i većinu. Smatram da svako treba da glasa onako kako smatra da je najbolje. Legitimno je mijenjati mišljenje, legitimno je mijenjati, revidirati, ali ja ne vidim dovoljno prostora za procjenjivanje da je napravljen značajan pomak. Ne vidim prostora da je ovih dana rađeno toliko, da su pojedine stranke koje nijesu u sali doprinijele da se vrati uticaj lokalne samouprave, jer je on oduzet, možda s pravom, možda lokalne samouprave nijesu radile kako treba. Ali, imamo podatak da je lokalna samouprava gdje ja živim, sad ima u proceduri desetak ili petnaest planova, da je usvojila 16-17 planova od 2011. do sada, što nije decenijama, i da je ono što je krovni plan, usvojen.

Postavlja se jedno pitanje, postavlja se pitanje poštovanja dogovora. U stvari, principa koji ćemo zajednički raditi. Ja sam i predsjedniku Parlamenta i potpredsjedniku i članovima kolegija i predsjednicima klubova pokazivao dokumenta. Znači, mi imamo dokument o zajedničkom političkom djelovanju, gdje između ostalog piše u ključnim ciljevima: "dalje očuvanje i snaženje lokalne samouprave kao važne podrške daljoj izgradnji društva koje počiva na načelima demokratije i decentralizovane vlasti, prema naboljim evropskim iskustvima i u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi".

Ima još jedan važan dokument za manjinske... Imamo dokument koji se zove Politička platforma o principima političkog djelovanja gdje stoji još jedna odrednica, tačka 11: "Sprovođenje decentralizacije u korist opština i unapređenje sistema lokalne samouprave kroz njeno efikasnije funkcionisanje u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, jačanje ingerencija lokalnih samouprava u dijelu nadležnosti nad institucijama obrazovanja, zdravstva, policije, inspeksijskih poslova, prostornog planiranja i imovine".

U ovom zakonu ne vidim da ovaj dio prostornog planiranja smo unaprijedili, da samo ojačali, i stoga znam da će predstavnici manjinskih partija morati, predsjednici, pojasniti javno, ne preko svojih poslanika, gdje se jača uloga lokalne samouprave ovim zakonom. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 14:07:02)

Hvala, potpredsjedniče Nimanbegu.

Ovim smo, poštovane kolege, iscrpili broj prijavljenih poslanika.

Da li se još neko javlja za riječ?

Da li želite riječ?

Ja pitam, ko se javlja za riječ.

Mi smo dobili Izvještaj Odbora.

Ako se javljate za riječ, izvolite riječ, naravno. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (30.09.17 14:07:34)

Zahvaljujem.

Nadam se da smo i ovu dilemu raščistili.

Poštovane poslanice i poslanici, uvaženi građani Crne Gore,

Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje kao matični odbor razmotrio je Prijedlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Odbor je održao pet sjednica na kojima je uz prisustvo predstavnika strukovnih organizacija, zainteresovanih lica i medija, diskutovano o predloženim rješenjima. Nakon višednevne diskusije Odbor je predložio ukupno 52 amandmana. Svi predloženi amandmani usaglašeni su sa predlagačem i postali su sastavni dio Prijedloga zakona. Dodatno, Odbor je razmotrio 23 amandmana koja su dostavili poslanici Skupštine Crne Gore.

Zajednička ocjena članova Odbora je da je naš rad bio veoma transparentan, da smo obratili dužnu pažnju na sve pristigle komentare i sugestije, te da smo nastojali u granicama naših mogućnosti da iznađemo kompromis koji je bio neminovan zbog različitih političkih, a ne stručnih

ocjena koje se odnose na primjenu predloženih zakonskih rješenja.

Pravila demokratije i ovog uvaženog doma su jasna. Zato predlagaču ostaje da sagleda da li je bilo moguće učiniti dodatni napor prilikom prezentovanja zakona javnosti, kako bi se izbjegle pojedine nedoumice i neslaganja za čije je naknadno objašnjavanje utrošeno mnogo više vremena i energije.

Osluškujući eho javne rasprave i prateći izjave pojedinih poslanika, stekao sam utisak da se zanemario pitanje odgovornosti, te da je naglasak stavljen isključivo na pravima.

Crnogorskoj javnosti se Prijedlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata monogo više nastojao prikazati kao gubitak pojedinih prava nego kao usaglašavanje prava i odgovornosti. To i ne čudi, imajući u vidu kontekst sadašnjice u kojoj živimo, u kojoj pojedine političke i medijske grupacije, kao i pojedini aktivisti iz nevladinog sektora nemaju gotovo nikakvu odgovornost, ali zahtijevaju sve veća prava.

Takođe, stekao se utisak da su o navodnom uvođenju monopola najviše govorili oni koji su do sada uživali monopolsku poziciju. Ne vidim razloga da bilo koga ko ima znanje, stručnost i vještine bude strah od konkurencije. Upravo suprotno, vidim mnogo problema koje je napravilo monopolsko ponašanje u velikom broju oblasti i značajan napredak tamo gdje je uspostavljena zdrava konkurencija. Zato strah od primjene zakona ne treba da imaju oni koji znaju, već oni koji su do sada naplaćivali svoje funkcionalne pozicije, a ne svoje znanje.

Prijedlog zakona je u potpunosti usklađen sa Programom za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji za period 2017-2018. i Direktivom 2006/123 Evropskog parlamenta i Savjeta Evrope, dok je djelimično usklađen sa Regulativom 305/211 Evropskog parlamenta i Savjeta od 9. marta 2011. godine, u utvrđivanju usaglašenih uslova za stavljanje građevinskih proizvoda na tržište i prestanku važenja Direktive Savjeta 89/106.

Potpuna usklađenost postići će se donošenjem tehničkih propisa kojima će se propisati osnovni zahtjevi za objekat i izmjenom Pravilnika o građevinskim proizvodima.

Želim da se zahvalim svim članovima Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje na posvećenom radu, poslanicima drugih odbora koji su cijeneći značaj Predloga zakona prisustvovali radu matičnog Odbora, predstavnicima strukovnih udruženja koji su na civilizovan i zakonom propisan način iznijeli svoje stavove i argumente, kao i predstavnicima medija koji su pratili rad Odbora.

Naš odnos prema budućnosti zavisi prije svega od načina razmišljanja. Primjećujem da su se u Crnoj Gori polarizovali oni koji u svemu vide samo negativno i nemaju ni ljudske, ni intelektualne hrabrosti da iskorače naprijed i podrže pozitivno, što svakom, ako želi, može da bude jasno i da vidi u bilo kom procesu i bilo kakvoj promjeni. Želim da vjerujem da će snage pozitivnog nadjačati one koji bi naše društvo povukle na dno i isključivo radi ličnih interesa koje prebacuju uvijek drugima, a nikad sebi.

Teško da jedan zakon koji pretrpi ovoliko izmjena ne izgubi makar jedan mali dio svoje suštine, članovi Odbora su toga potpuno svjesni, nadamo se i predlagač. Zato će biti potrebno uložiti dodatno vrijeme da se ovakav zakon primijeni u praksi. Ako u procesu jačanja povjerenja tokom primjene zakona svi učesnici budu preuzeli odgovornost, umjesto da traže samo pravo, zakon može postati dobar osnov za dalju dogradnju koja će zahtijevati vrijeme, potrebu za bržim razvojem i obaveze za očuvanjem prostora zarad budućih generacija.

Sugerišemo predlagaču, posebno resornom ministarstvu, da uloži veći napor u edukaciji građana i privrednika, kako bi se maksimalno valorizovale mogućnosti koje nudi Prijedlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Svi smo izloženi sudu javnosti koja jedino prepoznaje rezultate našeg rada, a ne priču, kritiku ili prazna obećanja. Ako se u predloženim zakonskim rješenjima budu tražile mogućnosti za nastavak dosadašnje prakse, među članovima Odbora i usuđujem se reći svima koji su učestvovali u procesu njegovog finalnog oblikovanja ostaće žal za utrošenim vremenom koje smo svakako mogli pametnije iskoristiti. To se u ekonomiji zove oportuni trošak, propuštene prilike. Ako se, pak, u predloženom zakonu budu prepoznale šanse za veće rezultate i brži ekonomski razvoj Crne Gore, svi ćemo dobiti veliku satisfakciju za uloženo vrijeme, trud i napor. Ako nam je proces usaglašavanja različitih stavova pored boljeg upoznavanja omogućio da smanjimo razlike i ujedinito se u razumijevanju da je brži ekonomski razvoj Crne Gore prioritetni zadatak svih državnih institucija, onda je rad Odbora dobio dodatnu vrijednost.

Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 14:13:36)

Hvala vama, poslaniče Ivanoviću. Ovo što ste sad rekli o radu matičnog Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i ono što su mnogi učesnici rekli o radu na kolegijumu i ono što svi govorimo o radu poslanika koji su posebnu pažnju poklonili ovom značajnom aktu govori o tome da smo mi sigurno doprinijeli značajnom unapređenju ovog akta.

Zahvaljujem poslanicima za izraženo interesovanje u diskusiji.

Pitam predlagača da li želi završnu riječ.

Završnu riječ ima ministar Pavle Radulović, koji ovih nekoliko dana izgleda da se preselio u Skupštinu. Ja mislim da smo svi zajedno uradili dobar posao.

Izvolite.

PAVLE RADULOVIĆ (30.09.17 14:14:21)

Hvala, predsjedniče.

Zaista želim da se zahvalim prije svega vama, onda i predsjednicima skupštinskih odbora i radnih tijela sa kojima smo zaista naporno radili proteklih dana u namjeri da prije svega razjasnimo ono što u zakonu piše.

Nekoliko puta sam u svojim izlaganjima pominjao da se radi o tehničkom propisu, iako on naravno mora biti politički zbog suštine koji nosi u svojoj primjeni, ali je on to ovim putem i dokazao. Dakle, bilo je jako puno nerazumijevanja, ja sam veoma zadovoljan što smo gro nerazumijevanja uspjeli da usaglasimo. Kad kažem gro nerazumijevanja, kompletan dio tehničkog nerazumijevanja smo usaglasili u jedan konceptijski niz.

Meni je žao što potpredsjednik Nimanbegu nije tu. Jedina tačka razdvajanja do koje smo došli jeste sama koncepcija planiranja prostora. I mogu reći da smo se složili da se ne slažemo.

Dakle, mnoge konvencije i povelje koje smo pominjali i koje su pominjane u javnosti u proteklih mjesec dana su upravo razlog što smo se odlučili na sistem integralnog sagledavanja i integralnog planiranja prostora. Naveli smo da je Crna Gora po površini mala država, po broju stanovnika još manja, što je ne čini manje vrijednom. Naprotiv, zbog svojih prirodnih specifičnosti čini je jako vrijednom i upravo zbog toga smo je u izradi plana podijelili ni manje ni više nego na devet regiona. Zašto smo je podijelili na devet regiona, mislim da je apsurdno ponavljati.

Trpjeli smo kritike, pomenuli su to neki od poslanika, od velikog broja predstavnika stručne javnosti. Meni je žao što onaj drugi veliki broj predstavnika stručne javnosti nije pokazao svoju hrabrost ili se nije osjećao konforno jer je u svom poslovanju do sada zavisio od ovog prvog broja stručne javnosti.

Dakle i taj monopol smo ukinuli, omogućili svima da za sebe rade i da za sebe privređuju, da ne zavise ni od koga drugoga do svoga znanja i umijeća. Takli smo se lokalne uprave i mi smo se ovdje vodili činjenicom da treba da obezbijedimo lokalnim upravama mogućnost da utiču na ono što će u njihovim područjima biti građeno i biti planirano, a ne toliko na formalne ingerencije.

Mi smo se zaista bavili suštinom, nismo se bavili formom i to je jedino što bi nam se eventualno moglo spočitati. Dakle, zarad javnosti imam potrebu da kažem da nakon rasprava koje smo imali u Skupštini i nakon naknadnih ovlaštenja koje su lokalne uprave dobile, lokalne uprave u svojim rukama, mada i prije ovih usaglašavanja su imale instrumente da kao nikad do sad utiču na to što se u planovima nalazi, a sada i u planovima i u sprovedbenim dokumentima.

Ako uzmemo u obzir da iz svake opštine makar jedan član mora biti činilac tima za izradu plana i makar po jedan član činilac tima koji vrši reviziju planske dokumentacije, dakle moramo razumjeti da se ovdje radi o savjetu za reviziju koji paralelno sa timom koji proizvodi plan radi sve vrijeme njegove izrade, to nas dovodi do broja da bezmalo 50 ljudi iz lokalnih uprava direktno radi na izradi plana generalne regulacije. Ja mislim da nikad nijesmo imali ni sličnu situaciju.

Što se tiče urbanističkih projekata kao sprovedbenih akata planova generalne regulacije, potpuno smo ih prepustili u ruke lokalnim upravama, uz ogradu, time ne napuštajući koncept da

ukoliko ih ne donesu za rok od 18 mjeseci, mi smo preporučili rok od 12 mjeseci. Jer, ako možemo donijeti plan generalne regulacije za čitavu državu za tri godine, valjda se može i urbanistički projekat za dio lokalne uprave donijeti za godinu dana, ali smo rekli da ukoliko postoji administrativnih poteškoća da to bude 18 mjeseci, da ukoliko ih ne donesu na rok od 18 mjeseci, tu ingerenciju preuzima Vlada. Time nijesmo napustili svoj koncept da omogućimo razvoj dražve, bez obzira na sposobnost ili nesposobnost trenutnu lokalne uprave, bez obzira na koju se lokalnu upravu to odnosilo.

Čast mi je da kažem da su mnogi predsjednici opština pozicionih i opozicionih i srcem i dušom za ovaj zakon, iako to nijesu imali hrabrosti da javno saopšte. Oni su svjesni da će to biti planska dokumenta kvaliteta koji sami nikad nijesu mogli napraviti, bez imalo odgovornosti za to šta u tom planu piše, odnosno šta je u njemu predviđeno, zato što će taj plan donositi državna skupština. Međutim, ono što će imati jeste puna odgovornost za način na koji se taj plan u javnosti sprovodi. Ministarstvo će voditi računa za strukture, ali izgled plana, znači lice gradova u kojima živimo, zavisice isključivo od lokalnih uprava.

Još jednom hvala svima, ja se nadam da ćemo vrlo brzo pokazati da smo napravili propis koji je trebao Crnoj Gori.

Zahvaljujem još jednom svima. Živjeli.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 14:20:31)

Hvala vama, ministre Raduloviću.

Poštovane kolege, ovim smo završili diskusiju.

Sada pošto je u toku zakonodavni odbor, dajem nadam se kratku pauzu u toku koje ćemo mi održati sastanak kolegijuma o planiranju naših daljih skupštinskih obaveza.

Molim vas da se ne udaljavate i da vrlo brzo pridemo glasanju o zakonu.

Hvala vam.

-PAUZA-

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 15:24:57)

Stekli su se uslovi da pređemo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika. Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Izvoli, Andrija, ali molim te objasni proceduralno reagovanje.

ANDRIJA POPOVIĆ (30.09.17 15:25:19)

Veoma je bitno, tiče se ovog zakona. Ne bih da cjepidlačim sada u posljednjem momentu. Imao sam sada dodatne konsultacije u okviru Liberalne partije. Mi smo ovdje na neki način izigrani. Govorim o tome da smo tek sada saznali da u Izvještaju Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje stoji da su amandmani 7 i 15 proizvod usaglašavanja na Odboru i Kolegijumu predsjednika Skupštine, što nije istina. Svih 20 amandmana na koje smo se pozivali u diskusijama su proizvod usaglašavanja na Kolegijumu predsjednika Skupštine. Tu je ministar, tu su predlagači, mislim da se to može ovdje ispraviti. U suprotnom, Liberalna partija neće ovo podržati. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 15:26:25)

Da li predsjednik Odbora želi da objasni ovo? Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (30.09.17 15:26:32)

Pretpostavljam da su vam procedure poznate. Odbor je radio u kontinuitetu pet sjednica. Sva zainteresovana lica su bila pozvana da uzmu učešće u radu ovog odbora. Ovo je matični odbor, Odbor za poljoprivredu, turizam, ekologiju i prostorno planiranje je matični odbor za ovaj zakon. Vi jako dobro znate da je gotovo 90 amandmana moralo da prođe kroz rad ovog odbora. Oko svakog amandmana, svakog pojedinačnog amandmana Odbor je raspravljao, o čemu postoji uredno zapisnik i stenogram. Dakle, nijedan paket amandmana koji je kao paket dostavljen ovom odboru nije razmatran ... svaki amandman pojedinačno, o svakom amandmanu pojedinačno otvorena rasprava, na svaki predloženi amandman se izjasnio i predlagač zakona da li ga prihvata ili ne. Meni je žao što Vi niste bili prisutni na samom odboru, ali još jednom u ime korektnosti ljudi koji su prisustvovali, kako i samog matičnog odbora tako i ostali poslanici, ja sam dužan da istaknem da je svaki amandman iza kojeg stoji Odbor nastao kao rezultat diskusije na samom odboru. Time, da ne bih bio pogrešno shvaćen sa vaše strane ili od strane javnosti, ni na koji način niti ja lično, a siguran sam ni članovi Odbora, ne žele da umanje ničiji pojedinačni napor, vas lično ili drugih ljudi koji su učestvovali u oblikovanju predloga amandmana, koji su u formi predloga dostavljeni matičnom odboru. Zato ćete i u uvodnom dijelu teksta vidjeti da smo se pozvali na neka usaglašavanja koja su rađena na nivou kolegijuma, ali još jednom ponavljam, o svakom amandmanu se izjašnjavao Odbor.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 15:28:20)

Hvala.

Sad ću ja da kažem sljedeću stvar. Ja mislim da mi radimo jedan posao, veliki posao, da nema potrebe prikazivati da li je neko ovoliko ili onoliko zaslužan. Apsolutno je jasno da su ova 22 amandmana nastala kao proizvod rasprava, diskusija i usaglašava sa ministrom Radulovićem na kolegijumu.

Ovo na šta je reagovao poslanik Popović, opravdano je reagovao jer tamo ste onda razdvojili priču u dijelu da se samo amandmani 7 i 8 nalaze kao proizvod tog usaglašavanja. Tačno 22, tačno 22, jer poslije tih razgovora je rađeno to i pripremano, ali ja mislim da zaista nema nikakve potrebe da se nadgornjavamo. Ovo je parlament, ovo je činjenica koju mogu da posvjedoče svi članovi koji su učestvovali u razgovoru na kolegijumu i ja ovdje prekidam ovu raspravu. To će se tako naći, konstatacija u zapisniku sa plenarne sjednice parlamenta će biti takva da su ovi amandmani nastali, naravno donio ih je Odbor, i moglo je da stoji samo da je odbor sve te amandmane donio na insistiranje pojedinih poslanika, pojedinih poslaničkih klubova, kolegijuma predsjednika Parlamenta, bez ikakvih izdvajanja 1,2,3,5 od ove strane, 15 od druge strane. Hvala vam.

Prelazimo na izjašnjavanje.

Da vidim proceduralno.

(Petar Ivanović: Sad ću morati da dokažem.)

Sad ćete morati dobro da dokažete šta je tačno, šta nije tačno, jer ovdje postoje i potpredsjednici i članovi kolegijuma i ljudi koji su učestvovali i predlagač zakona. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (30.09.17 15:30:36)

Naravno, sa zadovoljstvom, uz malo strpljenja doći ćemo i do kraja.

U samom izvještaju razdvojeni su amandmani, ne zbog toga gdje su usaglašavani, nego zbog načina kako se glasalo o pojedinim amandmanima, to je velika razlika. Pa smo kazali da je odbor jednoglasno podržao amandmane 1, 2, 4, 5, 6, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19 i 20. Dakle, taj set amandmana je Odbor prihvatio jednoglasno.

Drugu grupu amandmana čine amandmani 3, 8 i 11 za koje je šest članova Odbora glasalo za, a jedan član je bio uzdržan.

Treću grupu čine amandmani 7 i 15, kod kojih smo imali šest glasova za i jedan glas protiv,

a svi ovi amandmani su proizvod usaglašavanja na Odboru i kolegijumu, kad nije Odbor vršio rzdvajanje niti je u tom tonu vođena diskusija, o čemu mogu da vam posvjedoče svi članovi Odbora, sva lica koja su bila prisutna i uvaženi prestavnici predlagača, na kategorije da su dva amandmana usaglašavana na kolegijumu a ostali nijesu Ne, nego radi zapisnika, preciznosti i jasnoće podijelili smo sve amandmane u tri kategorije, jednu jednoglasno usvojenih, drugu gdje smo imali jedan glas protiv i treću gdje smo imali jedan glas uzdržan, a još jednom napominjem da su svi amandmani od broja jedan zaključno sa brojem 20 proizvod usaglašavanja na Odboru i kolegijum predsjednika Skupštine kojem prisustvuje ministar održivog razvoja i turizma Pavle Radulović.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 15:32:29)

Izvinjavam se poslanici, izvinjam se i javnosti.

Vi ste potpisali Izveštaj sa odbora u kom to ne piše kako ste interpretirali. Nije po grupama glasanja i po većini na glasanju, jer za dvije grupe, a sada ću sve pročitati i ostavljam da svi to procijenite, a žao mi je zbog zadržavanja. Na osnovu člana 148 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje sa 12. sjednice održane 30. septembra 2017.godine na Predlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata jednoglasno je odlučio da podnese amandmane 1,2,4,5,6,9,10,12,13,14,16,17,18,19 i 20 sa šest glasova za i jednim glasom uzdržanim. Amandmane 3,8 i 11 sa šest glasova za i jednim glasom protiv. Amandmane 7 i 15 koji su proizvod usaglašavanja na Odboru i kolegijumu predsjednika Skupštine, a sa šest glasova za i jednim glasom protiv amandmane 7 i 15. Nema zarez ovdje. Samo da vam kažem, ne čitam ja loše nego čitam kako je napisano - a sa šest glasova za i jednim glasom protiv amandmane 7 i 15 koji su proizvod usaglašavanja na Odboru i kolegijumu. Ne možemo o tome uopšte da razgovaramo ovdje, uopšte ne možemo da razgovaramo ovdje. Ja naravno ne tražim sad izvinjenja zbog netačnih navoda itd, pa ćete ... Koleginice Drobniak, nema nikakve potrebe da pojašnjavate jer je jasno i izvjesno kako piše i što piše ovdje, nastavićemo kasnije. Znači, ovdje će stajati da su proizvod usaglašavanja na Odboru u i kolegijuma predsjednika Skupštine u onom cilju kako je to sugerisao i poslanik Popović, ovdje fali zarez i ovdje ko god pročita reći će da su proizvod usaglašavanja samo amandmani 7 i 15. Završili smo priču i to je činjenica.

Hvala vam, malo smo se nepotrebno zadržali, ali smo razjasnili stvari i znamo kako mora da piše. Ovo uopšte nema veze sa pričom da li će Andrija Popović ili bilo ko od vas glasati za zakon ili ne, ali sjednica kojoj predsjedavam će biti vrlo precizno formulisana i pozivaće se na nešto što je vrlo precizno i izvjesno.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Zahvaljujem, 42 poslanika su glasala, 41 za, jedan protiv, nije bilo uzdržanih, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona je podnijeto 98 amandmana, i to: Zakonodavni odbor 25 amandmana koji su sastavni dio Predloga zakona, Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje 51 amandman koji su sastavni dio Predloga zakona; poslanik Ervin Ibrahimović dva amandmana, od amandmana jedan je odustao, amandman dva je modifikovan na Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i čini sastavni dio Predloga zakona; poslanice Jovanka Laličić i Marija Čatović dva amandmana koji su sastavni dio Predloga zakona s tim što je amandman dva modifikovan na Odboru za turizam poljoprivredu ekologiju i prostorno planiranje; poslanici Nikola Rakočević i Marta Šćepanović jedan amandman koji je sastavni dio Predloga zakona; poslanica Ana Nikolić jedan amandman koji je modifikovan na Odboru za turizam, poljoprivredu ekologiju i prostorno planiranje i čini sastavni dio Predloga zakona; poslanik Genci Nimanbegu 16 amandmana, od amandmana 9,13,15 i 16 je odustao, o amandmanima 1,2,3,4,5,6,7,8,10,11,12 i 14 treba glasati. Takođe, Zakonodavni odbor je ocijeno da amandmani o kojima treba glasati nijesu pravno prihvatljivi.

Prelazimo na obrazloženje amandmana o kojima treba glasati.

Ima riječ poslanik Nimanbegu. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (30.09.17 15:37:20)

Hvala vam, predsjedniče Brajoviću.

Mislim da je bila nepotrebna polemika, to je moj stav, ali nastavljamo. Mislim da ovdje nije bilo i u glasanju odbora, imali smo toliko amandmana da je možda čak, ja sam bio prisutan na današnjem Odboru za turizam, jasno je bilo da u izvještaju ovi amandmani koji su dobili podršku su imali, koji nisu - nisu imali podršku, da li sa više ili manje glasova za i protiv, ima fonografski zapis pa neka se to ispravi ako nije kasno. Ne bih želio da se stavlja na stranu, ali ovo je moj stav.

Ja ću preći na obrazlaganje amandmana i prvo da o ovim povučenim samo jednu rečenicu kažem. To su amandmani broj 9, 13 i 16, jer su oni sadržani u amandmanima koji su već gotovo identični. U toku rasprave, takođe to nisam uvidio, nisam obavijestio Zakonodavni odbor, jer od intenzivnog rada, u međuvremenu ja sam odustao i od amandmana broj 14, jer smo uvidjeli da se o tim objektima gdje lokalna samouprava može odlučivati koji su od njenog interesa, da sadrži u zakonu s tim da ja nisam glasao za to jer je rok, Ministarstvo predlaže rok, ja nisam predložio rok.

Idem u obrazlaganje, ovdje se radi sada već o samo tri seta amandmana u svim ovim amandmanima o kojima ćemo glasati.

Prvi amandman tiče se moga jasnog stava da lokalne samouprave imaju plan generalne regulacije, stoga on slovi - U članu 15 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi, to je tačka dva: "planovi generalne regulacije jedinica lokalnih samouprava", u stavu 3 brišu se riječi: "i plan generalne regulacije Crne Gore", posle stava 3 dodao bi se novi stav 4 koji glasi: "Planove generalne regulacije jedinica lokalnih samouprava donose skupštine jedinica lokalnih samouprava za svoju teritoriju uz saglasnost Ministarstva".

Drugi amandman - U članu 17 poslije riječi "pet i područja ekološke mreže" dodaju se riječi "uključujući prostore: uvalu Valdanos, solanski bazen, rijeka Bojana, Skadarsko jezero, zaleđe Velike plaže i druga područja od značaja za životnu sredinu na teritoriji Crne Gore".

Obrazloženje: Iako je amandmanom 2 predloženo da se prostori zaštićeni po AYCN-u, a mi smo predvidjeli drugi stepen zaštite, imaju potrebu da budu zaštićena međunarodna ... uvrste kao zaštićeni, Odbor ih je na žalost odbio, jer smo bili u situaciji da se nije moglo odrediti koji je stepen zaštite neophodan, da li to treći ili četvrti, peti ili šesti.

Amandman 3 i ostali amandmani, oni se tiču usaglašavanja sa prvim, znači da opština ima mogućnost da odluči o svom prostoru. Neki su i tehničke prirode. Ja bih ovom prilikom izrekao da i odbijanje i prihvatanje ovih amandmana je legitimna stvar. Ono što je još legitimnije je jasno uvidjeti da se planiranje prostora u Crnoj Gori sa ovim zakonom centralizira i da planiranje se izmiče lokalnoj samoupravi što nije dobro za razvoj lokalnih uprava i prava građana. Da li je to u kontradikciji sa Ustavom Crne Gore ili pravnim poveljama, to još može biti predmet rasprave i posle izglasavanja ovog zakona, ali nedvosmisleno jedan čin koji je veoma odgovoran za sve poslanike u ovom domu. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (30.09.17 15:42:10)

Hvala vama, poslaniče Nimanbegu.

U onom prvom osvrtu mislim da tu nema nikakvih dilema, da šest glasova je svakako bilo za, a vi ste imali ovdje samo varijacije protiv i uzdržani. Ako tu treba nešto da se promijeni, izvolite, dogovorite se sa Odborom, ostalo smo razjasnili priču. Ono što Vas ja pitam, jer pažljivo slušajući, Vi ste rekli da ste odustali od 9, 13 i 16, ja ovdje imam pripremljeno i od 15. Znači i od 15, a 14 ste rekli sada. Tako da budemo vrlo precizni. U redu.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanima potpredsjednika Nimanbegua.

Stavljam na glasanje amandman 1. Izvolite, kolege.

Hvala. Glasao je 41 poslanik, dva su glasala za, protiv 29, uzdržanih 10, pa konstatujem da nije prihvaćen amandman.

Stavljam na glasanje amandman 2. Izvolite.

Hvala. Glasao je 41 poslanik, dva za, 29 protiv, 10 uzdržanih, pa konstatujem da

amandman nije prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu 3. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, četiri za, 29 protiv, 9 uzdržanih. Amandman 3 nije prihvaćen.

Stavljam na glasanje amandman 4. Izvolite.

Hvala. Glasao je 41 poslanik, četiri za, 32 protiv i šest uzdržanih. Amandman 4 nije prihvaćen.

Stavljam na glasanje amandman 5. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, tri za, 27 protiv i 12 uzdržanih. Amandman 5 nije prihvaćen.

Stavljam na glasanje amandman 6. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, tri za, 28 protiv i 11 uzdržanih. Konstatujem da amandman 6 nije prihvaćen.

Stavljam na glasanje amandman 7. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, tri za, protiv 29 i 10 uzdržanih. Konstatujem da amandman 7 nije prihvaćen.

Stavljam na glasanje amandman 8. Izvolite.

Hvala. Glasao je 41 poslanik, tri za, 28 protiv, deset uzdržanih. Konstatujem da amandman 8 nije prihvaćen.

Prelazimo na glasanje o amandmanu 10. Izvolite.

Hvala. Glasao je 41 poslanik, tri za, 27 protiv i 11 uzdržanih. Konstatujem da amandman 10 nije prihvaćen.

Stavljam na glasanje amandman 11. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, dva za, 28 protiv i 12 uzdržanih. Konstatujem da amandman 11 nije prihvaćen.

Stavljam na glasanje amandman 12. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, tri za, 29 protiv i 10 uzdržanih. Konstatujem da amandman 12 nije prihvaćen.

Ponavljam da su amandmani 9, 13, 14, 15 i 16 amandmani od kojih je potpredsjednik Nimanbegu odustao.

Stavljam na glasanje Prijedlog zakona u cjelini. Izvolite.

Glasala su 42 poslanika, 41 za, jedan protiv, nije bilo uzdržanih. Konstatujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Ovim je sjednica trećeg vanrednog zasijedanja u 2017. godini završena. Dobićete obavještenja o sjednicama tokom oktobra mjeseca, zakazivanje tih sjednica. Zahvaljujem ministru Raduloviću i njegovim saradnicima. Hvala na zajedničkom korektnom radu. Prijatno.